

Beleidsbegroting 2024

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	3
1.1 ALGEMEEN	3
1.2 ORGANISATIE	3
1.3 PROGRAMMA'S EN PROJECTEN	3
1.4 ONTWIKKELINGEN	4
1.5 UITGANGSPUNTEN BEGROTING 2024	4
2. LOBBY EN PUBLIC AFFAIRS	7
2.1 U NED	7
2.2 MRU	7
3. PROGRAMMA DUURZAAMHEID	10
4. PROGRAMMA WONEN	14
5. PROGRAMMA MOBILITEIT	17
6.3 GROEN GROEIT MEE	23
6.4 GEBIEDSGERICHTE AANPAK	24
7. ECONOMIE	26
8. SOCIAAL	29
OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	31
OVERZICHT LASTEN OVERHEAD	32
PARAGRAFEN	33
FINANCIËLE BEGROTING	35
OVERZICHT BATEN EN LASTEN	36
OVERZICHT BATEN EN LASTEN (MEERJARIG PERSPECTIEF)	37
BIJLAGEN	38

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Om tot een doelgerichte aanpak van de regionale vraagstukken te komen, zijn de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest en Woudenberg een strategische samenwerking aangegaan. Deze strategische samenwerking is in 2008 vastgelegd in een bestuursconvenant. Doel van dit convenant is intensivering van de strategische beleidsmatige samenwerking door:

- Opzetten van een overlegstructuur;
- Het gezamenlijk opstellen, vaststellen en uitvoeren van de strategische agenda voor Regio Amersfoort;
- Gezamenlijk op- en aanpakken van beleidsmatige thema's.

Deze samenwerking is gebaseerd op vrijwilligheid, flexibiliteit en maatwerk, waarbij elke deelnemende gemeente volledig autonoom is. Besluitvorming kan alleen tot stand komen door (gelijkluidende) besluiten van de deelnemende gemeenten van de colleges van Burgemeester & Wethouders en/of gemeenteraden.

Naast de bovengenoemde gemeenten participeren op onderdelen de Gelderse gemeenten Barneveld en Nijkerk in de samenwerking. De dagelijkse uitvoering van de samenwerking is ondergebracht bij Bureau Regio Amersfoort.

1.2 Organisatie

Bureau Regio Amersfoort (BRA) heeft als verantwoordelijkheid het faciliteren van afstemmings- en overlegstructuren, het opstellen van een strategische agenda voor Regio Amersfoort en het oppakken van beleidsmatige thema's. Het bureau is een afdeling die organisatorisch onderdeel is van de gemeente Amersfoort. De gemeente Amersfoort ondersteunt het bureau op het gebied van facilitaire zaken, financiën, personeelszaken etc.

De dagelijkse aansturing van het bureau is in handen van de afdelingsmanager (directeur/secretaris van de Regio Amersfoort), terwijl de eindverantwoordelijkheid bij de gemeentesecretaris van de gemeente Amersfoort ligt.

1.3 Programma's en projecten

Er wordt door Bureau Regio Amersfoort periodiek een Strategische Agenda opgesteld. Hierin staat waarop de samenwerking is gericht. Gemeenten kunnen kiezen om deel te nemen aan specifieke onderwerpen of projecten, en ook andere gemeenten of partijen kunnen meedoen. Er wordt zoveel mogelijk gewerkt op basis van programmatische en projectmatige uitgangspunten.

Het bureau werkt aan verschillende programma's, die uitgewerkt zijn in diverse (deel)projecten. De omvang van de programma's en bijbehorende (deel)projecten kunnen aanzienlijk verschillen. De grotere projecten zijn uitgewerkt in deze beleidsbegroting aan de hand van verschillende vragen: 'Wat willen we bereiken?', 'Wat levert het ons op?' en 'Wat mag het kosten?'. De kleinere projecten zijn in deze beleidsbegroting kort samengevat, waarbij de inhoud en kosten duidelijk worden.

Voor de financiering van de programma's en projecten wordt in principe gebruikgemaakt van de beschikbare middelen van het bureau. Indien er andere geldstromen beschikbaar zijn om de financiering mogelijk te maken (denk aan subsidies van het Rijk of de Provincie), wordt dit bij het desbetreffende programma/project aangegeven.

1.4 Ontwikkelingen

Er is een aantal ontwikkelingen gaande waarop Bureau Regio Amersfoort geen of beperkte capaciteit inzet. Dit is het gevolg van een tekort aan de personele capaciteit en/of financiële middelen. Deze ontwikkelingen worden in de bijbehorende programma's besproken onder het sub-kopje 'wat doen we nu niet'. Op deze wijze wordt per programma een totaal beeld gegeven van de opgaven met de daarbij behorende baten en lasten. Het weergeven van deze ontwikkelingen in de programma's maakt het mogelijk om keuzes te maken over wat Bureau Regio Amersfoort uiteindelijk wel of niet gaat doen.

Het betreft de volgende ontwikkelingen:

- Ruimtelijke ontwikkelingen
- Nationaal Programma Circulaire Economie
- Mobiliteit Bovenregionaal en Bovenlokaal
- U Ned-programma Goedopweg
- Economische samenwerkingsverbanden
- Groen Groeit Mee
- Gebiedsgerichte Aanpak Utrechts Programma Landelijk Gebied
- Lobby

1.5 Uitgangspunten begroting 2024

Bij het opstellen van deze begroting zijn de uitgangspunten gehanteerd zoals die bij de gemeente Amersfoort van toepassing zijn zoals bijvoorbeeld het niet indexeren van de baten en lasten in het meerjarenperspectief, behalve de personeelskosten. Dit ligt in lijn met de afspraak die via het BORA met de gemeenten is gemaakt om de personeelskosten wel te indexeren.

Overige uitgangspunten zijn:

- In de begroting is opgenomen wat BRA op dit moment doet. Dit is getalsmatig in de begroting verwerkt;
- Wat BRA op dit moment niet of te beperkt doet is wel aangegeven (zowel in tekst als getalsmatig) maar niet in de begroting verwerkt;
- Om binnen het beschikbaar gestelde budget* te blijven zullen er keuzes gemaakt moeten worden: als iets wordt opgepakt wat BRA (nog) niet of te beperkt doet, moet iets afvallen wat BRA nu wel doet, tenzij er extra financiering voor gevonden kan worden;
- Keuzes worden het liefst binnen de compartimenten gemaakt;
- Externe financiering is gelabeld geld;
- Als taken extern gefinancierd worden, worden ze pas opgepakt als de externe financiering toegezegd is (geen subsidie, geen uitvoering);
- Verplichtingen vanuit Rijk e.d. doen we in ieder geval (RES, RPLW, Woondeal, Regionaal Programmeren Wonen & Werken);
- Of we doen iets goed, dat wil zeggen met voldoende mensen en middelen, óf we doen het niet;
- Als enkele gemeenten samen iets oppakken en dat via de Regio willen laten lopen, kan dat alleen als er voldoende middelen (capaciteit en geld) meekomt.

* M.b.t. het budget: in januari 2023 heeft een werkgroep vanuit de ARG een notitie opgesteld, waarin de op basis van de notitie "Herijking samenwerking" gemaakte keuzes m.b.t. de samenwerking in het fysiek domein, vertaald zijn in een capaciteitsraming. Uit deze notitie bleek dat, om alles te kunnen doen, naar schatting 22,3 fte nodig zou zijn. De aan ons grenzende regio's, die een vergelijkbare opgave hebben, beschikken daadwerkelijk over een bezetting die in lijn is met die inschatting: Regio U10: 24,6 fte en Regio Foodvalley 28,8 fte.

Regio Amersfoort daarentegen kende op dat moment een vaste formatie van zo'n 3,5 fte en huurde daarnaast, voornamelijk extern gefinancierd, 5,2 fte incidenteel in, terwijl 22,3 nodig zou zijn.

De betreffende notitie is in bijlage 3 opgenomen.

Omdat de ARG inschatte dat een groei ineens naar 22 fte niet haalbaar zou zijn, heeft de ARG geadviseerd eerst de bijdrage te verdubbelen.

Uit het verslag van de ARG van 26 januari 2023:

“Alles afwegende is advies ARG:

- 10 vaste medewerkers bij het bureau .*
- plus 3 à 4 medewerkers financieren van langjarig maar incidenteel geld.*
- voor klussen extra inhuren.*
- Dit betekent een verdubbeling wat de afzonderlijke gemeenten nu bijdragen.*
- BORA verzoeken ervoor zorg te dragen dat dit wordt verwerkt in de voorjaarsnota”.*

Het BORA heeft hier op 16 februari 2023 mee ingestemd.

In de ARG van 20 april 2023 is gemeld dat de extra bijdrage vanuit de gemeenten al in 2023 nodig is. Inmiddels hebben de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Nijkerk, Soest en Woudenberg de genoemde verdubbeling structureel opgenomen in de begroting. Met Barneveld moet nog gesproken worden over de hoogte van hun bijdrage, nu de samenwerking in Regio Amersfoort is bijgesteld.

Programma's

In de hierna volgende paragrafen worden de diverse projecten toegelicht aan de hand van de drie W-vragen (wat willen we bereiken, wat levert het op en wat mag het kosten).

2. Lobby en Public Affairs

Public Affairs is het strategische proces van inspelen op (politieke) besluitvorming, veranderingen in de maatschappij en de publieke opinie die van invloed zijn op het functioneren van de eigen organisatie. Onze regio Amersfoort is populair en dat is logisch, want het is een aantrekkelijk en veelzijdig gebied. Om dit zo te houden moeten we als samenleving ook rekening houden met de toekomst en de uitdagingen die dit met zich meebrengt. Want het klimaat verandert, er is sprake van woningnood, de bevolkingssamenstelling verandert en de regio moet goed bereikbaar blijven. Samen dragen onze gemeenten de komende jaren zorg voor het bouwen van woningen, een goede bereikbaarheid van de regio en een omgeving waarin al deze mensen kunnen werken, leven en recreëren.

De opgaven in het fysieke domein vragen nauwe samenwerking met overheden en bedrijven en instellingen in de regio. We kunnen de opgaven die op ons afkomen als samenwerkende gemeenten in Regio Amersfoort niet ieder afzonderlijk het hoofd bieden. Omdat we andere partijen nodig hebben, is de afgelopen periode vol ingezet op twee ontwikkelingen: MRU en U Ned (en daarmee in samenhang de processen richting BO Leefomgeving (BOL) & BO MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport)). In het kader van de MRU en U Ned is lobbyen een belangrijk onderdeel dat Bureau Regio Amersfoort moet doen en waar momenteel geen specifieke capaciteit op wordt ingezet. Hierdoor verliest Regio Amersfoort positie binnen de MRU en wordt het steeds lastiger om binnen de MRU mee te doen.

2.1 U Ned

Wat willen we bereiken

In het onderzoeksprogramma U Ned werken Rijk, provincie en gemeenten samen aan maatregelen voor de regio's Utrecht en Amersfoort op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid en leefbaarheid. Besluitvorming vindt plaats in Metropoolregio Utrecht, het bestuurlijk overleg leefomgeving (BOL) en het bestuurlijk overleg meerjarenprogramma infrastructuur ruimte en transport (BO MIRT).

Wat levert het op

Binnen het meerjarenprogramma BO MIRT is geld beschikbaar voor de opgaven binnen het fysieke domein en vindt tevens de verdeling van het geld plaats. Het is van groot belang dat de Regio Amersfoort volwaardig participeert binnen U Ned, aangezien dit ons de maximale kans biedt om in aanmerking te komen voor de financiële bijdrage van het Rijk.

Wat mag het kosten

Er is extra capaciteit nodig voor de uitvoering van lopende MIRT-afspraken. Denk hierbij aan de spoorbereikbaarheid van de regio, de strategische heroriëntatie van het Rijk (inclusief de pauzestand van knooppunt Hoewelaken A1/A30), en de agendering van de MRU-opgaven en overkoepelende lobby op verstedelijkeringen vraagstukken. Hiervoor wordt de volgende capaciteit begroot:

0,15 fte strategisch adviseur (vaste capaciteit BRA).

De kosten voor deze lobby activiteit zijn verwerkt in het programma mobiliteit onder U Ned in hoofdstuk 5.2

Wat doen we niet/deels

2.2 MRU

Wat willen we bereiken

We hebben de afgelopen jaren gezien dat de schaal van onze regio niet voldoende is om volwaardig en structureel samenwerkingspartner te worden van het Rijk, waardoor het in het verleden niet lukte om extra rijksmiddelen aan te trekken. Om duidelijker en consequenter naar buiten te treden vraagt dit dus een sterk verhaal om de regio's Utrecht en Amersfoort goed te positioneren in Den Haag. Hiermee wordt de kans groter om rijksmiddelen naar ons toe te trekken voor bijvoorbeeld mobiliteit en wonen. Om dit te doen

werkt de Regio Amersfoort samen met de Regio U10 en de provincie Utrecht: samen de Metropoolregio Utrecht (MRU).

Wat levert het op

Vanuit de MRU is lobby dus een belangrijk middel om gelden en ondersteuning binnen te halen; ook nu de verkiezingen in 2023 zijn geweest en er een nieuw kabinet komt. Vanuit de Regio Amersfoort vraagt dit om inzet om onze belangen duidelijk te maken. Dit doen we door een gerichte inzet van lobby, zowel in het driewekelijks lobby-overleg van de MRU ('heads up' overleg) als in de gremia daaromheen. Om dit lobbyen goed te doen en onszelf als MRU beter te positioneren neemt de MRU deel aan allerlei activiteiten zoals de vastgoedbeurs PROVADA, aan de European Week of Regions and Cities en aan de 'Utrechtdag'. Op deze wijze willen we laten zien dat de MRU de meest competitieve regio is van zowel Nederland als Europa en dé regio van gezond stedelijk leven voor iedereen.

Momenteel is er geen formatie vanuit Bureau Regio Amersfoort¹, maar dit is wel nodig voor een volwaardige deelname aan de MRU. Op basis van de gegevens van U10 begroten we de benodigde capaciteit voor lobbyen voor MRU als volgt:

0,5 fte Adviseur Public Affairs € 88.560

Voor de deelname aan Provada wordt van de Regio Amersfoort een bijdrage van € 33.000,= gevraagd.

Voor de deelname aan de EWRC is er begroot ongeveer € 10.000 nodig te hebben voor verblijf en inzet van ambtenaren en bestuurders. Voor de overige MRU-activiteiten begroten we de kosten op € 10.000.

Voor de MRU wordt dus een totaal begroot van ongeveer € 53.000 aan financiële middelen.

De totale kosten van het lobby MRU zijn weergegeven in tabel 1. Belangrijk hierbij om op te merken is dat er niet wordt ingezet op capaciteit maar wel op de deelname aan Provada, EWRC en de overige MRU-activiteiten. We zetten dus maar heel beperkt in op lobby MRU d.m.v. activiteiten (een bedrag van € 53.000) en nagenoeg niet door middel van capaciteit.

Consequenties als we dit niet doen

Met name via de MRU valt er veel (financieel) voordeel te behalen. De MRU biedt bij uitstek de mogelijkheid om de problematiek binnen onze regio onder de aandacht te brengen van belangrijke spelers. Om onze aandachtspunten(opnieuw) te verankeren in de plannen van het Rijk, is het belangrijk om deze aandachtspunten bij het Rijk onder de aandacht te brengen. Dit gebeurt tijdens de huidige formatie onder meer via het label van de Metropoolregio Utrecht (MRU) in samenwerking met de Economic Board Utrecht. Het beïnvloedingsproces in aanloop naar de verkiezingen van de Tweede Kamer, een nieuw geïnstalleerde Tweede Kamer, de onderhandelingen tussen formerende partijen en uiteindelijk het nieuwe kabinet, kent verschillende fases en mogelijkheden voor het onder aandacht brengen van onze standpunten. De onlangs opgestelde "MRU-agenda" is hiervoor de basis. Hieronder een overzicht van de verschillende acties die in de verschillende fases, rekening houdend met het hier bovenstaande, zijn dan wel worden ondernomen:

- Beïnvloeding partijprogramma's (heeft al plaats gevonden)
- Utrechtdag (heeft al plaats gevonden)
- Verkiezingscampagnes (is al gebeurd)
- Felicitatie en presentje voor Utrechtse Kamerleden (is direct na installatie gedaan)
- Bijeenkomst voor regionale partners
- Overdrachtsfiches ministeries
- Politiek na de verkiezingen
- Uitnodigen fractievoorzitters
- Rechtstreeks beïnvloeden Tweede Kamerleden met relevante portefeuilles
- Utrechtse aandachtspunten overhandigen aan de informateur

¹ Wel wordt door Nijkerk om niet 2 uur per week lobby-capaciteit beschikbaar gesteld. Dit helpt al erg, maar is onvoldoende.

- Publiciteit genereren via de media
- Bijeenkomst Utrechtse Kamerleden en Kamerleden met relevante portefeuille
- Analyse regeerakkoord/coalitieakkoord
- Nieuw kabinet

Voor al deze zaken is een gezamenlijke activiteitenkalender opgesteld. Regio Amersfoort ontbreekt hierbij nagenoeg volledig.

Door Utrecht (stad en regio) en Provincie wordt hier veel capaciteit op ingezet. Ook stad Amersfoort levert een bijdrage. Regio Amersfoort ontbreekt nagenoeg helemaal. Zowel bij de interne MRU-beïnvloeding (wat komt er in de MRU-agenda, voor welke onderwerpen gaan we lobbyen) als op de momenten dat de MRU naar buiten treedt. Hierdoor lopen we het risico dat de aandacht alleen naar stad en regio Utrecht gaat en lopen we mogelijk belangrijke externe financiering mis. Ook het wel meebetalen aan activiteiten als Provada en EWRC, maar er niet bij aanwezig zijn is contraproductief.

Juist waar Regio Amersfoort zo afhankelijk is van externe financiering (€ 1.061.708 externe financiering tegenover € 1.722.340 financiering gemeenten)is dit een enorm afbreukrisico.

De vraag ligt dan ook voor (zeker als we kijken naar het uitgangspunt: we doen iets goed of we doen het niet, of we niet beter kunnen stoppen met de MRU als daarvoor niet voldoende middelen (mensen en geld) beschikbaar wordt gesteld.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	88.560	88.560	88.560	88.560
Overige lasten	53.000	53.000	53.000	53.000
Baten				
Subsidies	-	-	-	-
Saldo	-141.560	-141.560	-141.560	-141.560

Tabel 1

3. Programma Duurzaamheid

3.1 Inleiding

In het programma Duurzaamheid verricht Bureau Regio Amersfoort activiteiten in de volgende twee projecten:

- Regionale Energie Strategie (RES)
- Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW)

3.2 Regionale Energie Strategie (RES)

Wat willen we bereiken?

Hoeveel en waar we grootschalig zonne- en windenergie gaan opwekken staat in de Regionale Energiestrategie. Door regionale samenwerking zorgen we ervoor dat we de doelen van het Klimaatakkoord halen. Om dit te realiseren is het belangrijk dat we binnen de Regio Amersfoort voldoende herbruikbare energie opwekken en de CO₂-uitstoot verminderen.

De scope van de RES wordt uitgebreid met de P-MIEK 2.0 (Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur, Energie en Klimaat). In de P-MIEK worden de belangrijkste ruimtelijke ontwikkelingen geschetst ten opzichte van de huidige en toekomstige investeringsplannen van netbeheerders. De doelstelling is dat we grip krijgen op de ontwikkelingen binnen de RES en erop toezien dat de investeringsplannen van netbeheerders de ontwikkelingen meenemen.

Om de CO₂-uitstoot te verminderen en zoveel mogelijk herbruikbare energie op te wekken is het belangrijk dat de energietransitie binnen de regio voldoende aandacht krijgt. Hoe we dit doen staat uitgebreid beschreven in de RES 1.0, de RES 2.0 en in het stappenplan RES 3.0. Bureau Regio Amersfoort vertegenwoordigt de Regio Amersfoort in externe OER-projecten (Opwek Energie op Rijksgronden) en planMER provincie Utrecht en ziet erop toe dat de plannen voor zonne- en windenergie concreet worden. Uiterlijk 1 juli 2025 moet Regio Amersfoort een vastgestelde RES 3.0 opleveren. De RES is planMER-plichtig, dat betekent dat er over RES 3.0 een milieueffectrapportage moet worden opgesteld.

Een belangrijke nieuwe component van de energietransitie is de aanpak van netcongestie. Op dit moment stijgen vraag en aanbod van (duurzame) elektriciteit sneller dan de netbeheerders de elektriciteitsnetten hierop kunnen aanpassen. De huidige hoge prijzen voor aardgas en brandstoffen hebben de overstap naar elektriciteit versneld. Dit heeft bijgedragen aan het ontstaan van de knelpunten op het elektriciteitsnet in de spitsuren. Dit heeft ook gevolgen voor alle thema's binnen het fysieke domein in onze regio.

Wat levert het op?

Het doel van de RES (en de daaronder vallende projecten) is dat de Regio Amersfoort meer herbruikbare energie opwekt en de CO₂-uitstoot reduceert. De energietransitie is essentieel voor een schone en veilige leefomgeving in onze regio. Aanpak van de netcongestie voorkomt stagnatie in woningbouw, bedrijventerreinen en transitie van de mobiliteit.

Wat mag het kosten?

Om de doelstellingen van de Regionale Energie Strategie (RES) in de Regio Amersfoort te realiseren, is het nodig om voldoende capaciteit in te zetten. Ons streven is dan ook om van een deeltijd projectorganisatie over te gaan naar een fulltime projectorganisatie, zeker nu netcongestie gevolgen gaat hebben voor alle thema's binnen het fysieke domein. Om dit uit te kunnen voeren is de volgende capaciteit begroot:

- een coördinator energietransitie (0,6 fte, extern ingehuurd)
- senior projectleider (0,5 fte, extern ingehuurd)
- junior projectleider (1 fte, extern ingehuurd)
- senior communicatieadviseur (1 fte, extern ingehuurd).

De kosten voor de uitvoering van de RES worden gedeeltelijk gefinancierd door een subsidiebijdrage van het Rijk (€ 276.667) en de provincie (€ 150.000), de rest wordt gedekt vanuit de dekkingsmiddelen. In tabel 2 worden de baten en lasten van 2024 weergegeven, inclusief het meerjarig perspectief van 2025 tot en met 2027.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	447.392	397.392	397.392	397.392
Overige lasten	50.000	50.000		
Baten				
Subsidies	426.667	376.667	376.667	376.667
Saldo	-70.725	-70.725	-20.725	-20.725

Tabel 2

3.3 Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW)

Wat willen we bereiken?

Het doel van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie is om in de RES Regio Amersfoort samen met provincie, Rijk, netbeheerders en lokale stakeholders een versnelling te realiseren in de warmtetransitie. In het stappenplan RES van de Regio Amersfoort staat dat het beoogde resultaat moet zijn bereikt bij vaststelling van de RES 3.0 (uiterlijk 1 juli 2025). Hierbij gaat het voornamelijk om het opwekken van warmte uit water. Dit zorgt voor een versnelling van de warmtetransitie.

Om deze doelstellingen te behalen, wordt als eerste een regiocoördinator aangesteld om de regionale samenwerking te versterken. Ook zal er aandacht worden besteed aan het organiseren en inhuren van expertise op het gebied van warmtetransitie en het inzetten van deze expertise in de regio.

Een andere belangrijke actie is het voortzetten van de regionale afstemmingsoverleggen. Tot slot is het naast de regionale samenwerking voor de Nationale Programma's (NPLW en NP RES) ook van belang om regionale verbindingen te leggen met andere bovenlokale opgaven.

Wat levert het op?

De bovengenoemde activiteiten in het kader van de NPLW moeten ervoor zorgen dat het beoogde resultaat van RES 2.0 is behaald bij de vaststelling van RES 3.0 (uiterlijk 1 juli 2025). Daarnaast krijgen we hiermee een duidelijk beeld van de bijdrage van regionale bronnen aan de warmtetransitie, inclusief de mogelijkheden voor de financiering en governance structuur van warmtenetten.

Wat mag het kosten?

Voor de NPLW wordt een projectorganisatie ingericht, waarvoor we een projectleider (0,6 fte) en een junior projectleider (0,4 fte) begroten. Daarnaast zijn er nog kosten voor onderzoeken, die gezamenlijk € 60.000 bedragen voor het NPLW. Om deze kosten te dekken, is er een subsidie aangevraagd bij het Rijk. Indien de subsidie niet toereikend is voor de totale kosten van het NPLW, zal het resterende bedrag moeten worden betaald uit de begroting van Bureau Regio Amersfoort.

Voor de NPLW wordt een projectorganisatie opgezet, waarvoor we de volgende capaciteit hebben begroot:

- projectleider (0,6 fte, extern ingehuurd)
- junior projectleider (0,4 fte, extern ingehuurd).

De totale personele lasten zijn voor 2024 begroot op € 136.448. Daarnaast is er in de begroting rekening gehouden met kosten voor onderzoeken, afstemmingsoverleggen en het verbinden van bovenlokale opgaven. In totaal is voor begrotingsjaar 2024 € 60.000 begroot.

De kosten worden volledig gedekt door vanuit het Rijk verstrekte subsidies.

In tabel 3 worden de begrote baten en lasten voor 2024 weergegeven, inclusief het meerjarenperspectief voor de jaren 2025 tot en met 2027.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	136.448	136.448	136.448	136.448
Overige lasten	60.000	60.000	60.000	60.000
Baten				
Subsidies	244.041	244.041	244.041	244.041
Saldo	47.593	47.593	47.593	47.593

Tabel 3

Wat doen we nu niet

3.4 Nationaal Programma Circulaire Economie

Wat willen we bereiken

De Woondeal Regio Amersfoort 2022-2030 bevat ambities op het gebied van circulaire gebiedsontwikkeling, circulair bouwen en conceptueel bouwen. In de Woondeal wordt verwezen naar het Convenant Duurzaam Bouwen, dat door de meeste gemeenten is ondertekend. Om de klimaatdoelstellingen te halen, is het belangrijk om in te zetten op industrialisatie van de woningbouw, het gebruik van biobased bouw materiaal en hoogwaardig hergebruik van grondstoffen. Conceptueel bouwen kan hieraan bijdragen en gemeenten kunnen randvoorwaarden creëren om dit mogelijk te maken. Dit vraagt om goede communicatie en coördinatie binnen de regio Amersfoort om de ambities te vertalen naar beleid en uitvoeringsregels. Het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat is daarnaast bezig met het formuleren van doelen voor het nationale programma circulaire economie (NPCE). Daarnaast is zij actief in gesprek met medeoverheden en andere partijen in de regio om te verkennen hoe de samenwerking op regionaal niveau versterkt kan worden op het vlak van circulaire economie.

Er gebeurt al veel in gemeenten wat betreft circulaire activiteiten. Tussen alle partijen in Nederland is echter gebrek aan afstemming, communicatie onderling, monitoring en besluitvormingsprocessen. Gemeenten hebben nodig:

- Een heldere nationale governancestructuur met bijbehorend budget, die strategische invulling geeft aan het NPCE. Het is daarbij belangrijk te vermelden dat de partijen (waaronder gemeenten) in de regio het beste weten wat er speelt en dat zeggenschap over de eigen regionale strategie (hoe de regio circulair wordt) binnen een dergelijke governancestructuur van groot belang is.
- Randvoorwaarden als het gaat om de ruimtevraag voor circulaire economie. Dit is onlangs geconcludeerd in een rapportage van het PBL van 29 september: ‘Verkenning van de ruimtelijke voorwaarden voor een circulaire economie’.

De regio Amersfoort wil in samenwerking met andere overheden activiteiten gaan ontplooiën op het gebied van een regionale grondstoffenstrategie, circulaire gebiedsontwikkeling, circulair inkopen en circulaire bedrijvigheid.

Wat levert het op

We voldoen aan de doelstellingen van de woondeal en leveren hiermee en met het inhoud geven aan het nationale programma circulaire economie een bijdrage aan het halen van de klimaatdoelstellingen en een duurzamer gebruik van grondstoffen.

Wat mag het kosten

De specifieke invulling van deze taken is echter nog niet bekend, omdat het NPCE nog in ontwikkeling is. Hoewel Bureau Regio Amersfoort momenteel nog geen capaciteit inzet op deze ontwikkelingen, is het wel belangrijk om alvast een inschatting te geven van de benodigde capaciteit in de toekomst. Voor de uitvoering van deze ontwikkeling schatten wij de benodigde capaciteit en kosten als volgt in en deze zijn opgenomen in tabel 4:

- 0,75 fte strategisch adviseur € 118.000
- Overige algemene lasten € 10.000 (onvoorzien)

Consequenties als we dit niet doen

In het Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE) speelt het instrument UPV een belangrijke rol. Hiermee kunnen de financiële prikkels in het systeem namelijk zodanig verschoven worden, dat producenten (meer) verantwoordelijkheid nemen als het gaat om het op de markt zetten en afdanken van hun producten. Zoals ook door het PBL wordt geconstateerd, is de huidige UPV vooral gericht op inzameling en recycling, terwijl de inzet vooral gericht zou moeten zijn op hoogwaardig en duurzaam hergebruik. Voor een juiste werking van een UPV (zoals die vanaf de zomer van 2023 ook gaat gelden voor textiel) is het bovendien van belang dat er optimale afstemming plaatsvindt met de gemeentelijke uitvoeringspraktijk. Gemeenten maken zich zorgen over de huidige inrichting van de UPV als instrument. Sinds enkele jaren dienen gemeenten namelijk te onderhandelen met producenten over de voorwaarden en kostendekkende vergoedingen voor hun inzamelactiviteiten. Het leidt tot oplopende discussies en knelpunten die het gezamenlijke doel niet dichterbij brengen.

Wanneer op dit onderwerp geen capaciteit vanuit de regio wordt ingezet, is het gevolg dat gemeenten allemaal zelf hiermee aan de slag moeten en het wiel zelf moeten uitvinden.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	118.000	118.000	118.000	118.000
Overige lasten	10.000	10.000	10.000	10.000
Baten				
Subsidies	-	-	-	-
Saldo	-128.000	-128.000	-128.000	-128.000

Tabel 4

4. Programma Wonen

4.1 Inleiding

Binnen het programma Wonen vinden voor het begrotingsjaar 2024 de volgende projecten plaats:

- Woondeal
- Wonen

In de volgende paragrafen worden de verschillende projecten nader toegelicht, waarbij de volgende drie vragen centraal staan:

- Wat is het beoogde doel van het project?
- Wat zijn de beoogde resultaten van het project?
- Welke kosten zijn hieraan verbonden

4.2 Woondeal

Wat willen we bereiken?

Onze regio geniet grote populariteit vanwege haar centrale ligging, groene omgeving en stedelijke karakter. Dit blijkt onder andere uit de krapte op de woningmarkt. Om aan de groeiende vraag naar woningen te kunnen voldoen, heeft de regio het voornemen om de komende jaren maar liefst 27.000 nieuwe woningen te bouwen. Hierbij zullen wij de nationale opgave, waarbij twee derde van de woningen betaalbaar moet zijn en een derde door corporaties moet worden gebouwd, vertalen via provinciale biedingen naar ambities binnen de Regio Amersfoort.

Op basis van afspraken uit de Woondeal (maart 2023) hebben de Woondeal partners een programmatische aanpak voor de uitvoering van de Woondeal opgesteld. Deze aanpak is vervolgens vastgelegd in een Uitvoeringsprogramma dat moet bijdragen aan het realiseren van de afspraken uit de Woondeal. Dit programma omvat diverse activiteiten die periodiek worden geactualiseerd om de voortgang van de realisatie te kunnen bewaken. De activiteiten die zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma luiden als volgt:

Activiteit 1: Uitvoering 2/3 betaalbaarheid vanaf 2025 en 30% sociaal in de nieuwbouw

Activiteit 2: Knelpunten op randvoorwaarden in beeld brengen

Activiteit 3: Wonen en zorg

Activiteit 4: Flexwoningen

Activiteit 5: Transformatie leegstaand vastgoed

Activiteit 6: Regionale Versnellingstafel

Activiteit 7: Positionering corporaties

Activiteit 8: Duurzame en toekomstbestendige woningvoorraad

Activiteit 9: Monitoring

Activiteit 10: Harmonisatie van beleid

Activiteit 11: Communicatie Woondeal

Een groot deel van de genoemde activiteiten is reeds in werking gezet. Om het Uitvoeringsprogramma realistisch te houden, wordt er in 2023 en 2024 prioriteit gegeven aan de activiteiten 1 tot en met 4, 6, 7 en 9. De Woondeal-partners werken gezamenlijk aan de realisatie van de woningbouwopgave. Het is daarbij van groot belang dat gemeenten, marktpartijen en corporaties ieder vanuit hun eigen rol en betrokkenheid verantwoordelijk blijven voor de uitvoering van de woningbouwprojecten die zijn opgenomen in de Woondeal. Als Regio Amersfoort en BRA hebben wij de taak om te regisseren, monitoren, uitvoering te initiëren en verantwoording af te leggen.

Wat levert het op?

De doelstelling van de Woondeal is ervoor te zorgen dat de woningmarkt binnen de Regio Amersfoort meegroeit met de verstedelijking binnen de regio. Met de Woondeal willen we ervoor zorgen dat er in de komende jaren 27.000 woningen in de regio worden bijgebouwd, waarbij 2/3 wordt gefinancierd door de overheid en 1/3 via corporaties. Uiteindelijk zou deze toename in woningen moeten leiden tot een afname van de krapte op de woningmarkt binnen de regio.

Wat mag het kosten?

Voor het jaar 2024 hebben de Woondeal-partners een begroting opgesteld om de activiteiten uit het Uitvoeringsprogramma te kunnen uitvoeren. De totale kosten voor de Woondeal bedragen € 440.000. Verschillende Woondeal-partners leveren een bijdrage zodat de uitgaven voor 2024 gedekt zijn. Het programmamanagement (coördinatie Woondeal en ondersteuning) maakt eveneens deel uit van deze begroting. Om de woondeal uit te kunnen voeren is de volgende capaciteit begroot:

Programmamanager 0,6 fte, extern ingehuurd
Programmasecretaris 0,2 fte, extern ingehuurd
Secretariaat 0,2 fte, extern ingehuurd

Bovendien is er per activiteit een bedrag opgenomen voor eventuele verwachte uitgaven volgens het Uitvoeringsprogramma (activiteit 1 t/m 4, 6, 7 en 9). Tot slot is er rekening gehouden met eventuele onderzoeken en onvoorziene uitgaven. De totale baten door middel van subsidies komen uit op € 391.000. In tabel 5 worden de begrote baten en lasten voor 2024 weergegeven inclusief het meerjarenperspectief voor de jaren 2025 tot en met 2027.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	196.000	196.000	196.000	196.000
Overige lasten	244.000	203.000	203.000	203.000
Baten				
Subsidies	391.000	350.000	350.000	350.000
Saldo	-49.000	-49.000	-49.000	-49.000

Tabel 5

4.3 Wonen

Wat willen we bereiken?

De agenda voor het programma Wonen wordt voor het grootste deel bepaald door het uitvoeringsprogramma van de Woondeal. Het leeuwendeel van de capaciteit en middelen van het bureau worden bepaald door de Woondeal. De regiogemeenten zijn aan zet om de Woondeal inhoud te geven en hun volle medewerking te verlenen aan de realisatie van nieuwe woningen. Om dit te realiseren zijn verschillende randvoorwaarden opgesteld, waaronder het verankeren van de woningbouwopgave, woningdifferentiatie en andere randvoorwaarden in lokaal beleid. Dit beleid moet uiteindelijk vorm krijgen in een volkshuisvestingsprogramma als uitwerking van de lokale Omgevingsvisie.

Een onderdeel van dit volkshuisvestingsprogramma is de Woonzorgvisie. De provincie Utrecht laat onderzoek uitvoeren naar de woon- en zorgbehoefte van verschillende doelgroepen. Op basis hiervan wordt in 2024 een redelijke taakstelling voor huisvesting verdeeld over de verschillende regiogemeenten gemaakt en vastgelegd in de Woonzorgvisie. Daarnaast zijn er tussen gemeenten en corporaties afspraken gemaakt over de harmonisering van de urgentieregels. Vanwege de nog vast te stellen 'Wet versterking regie op de volkshuisvesting' worden deze urgentieregels naar verwachting medio 2024 in de lokale Huisvestingsverordening aangepast en geïmplementeerd. De benodigde capaciteit voor deze activiteiten wordt gedeeld met het project RPWW, zie hoofdstuk 6.2.

Wat levert het op?

Binnen de Regio Amersfoort werken we aan de uitvoering van de opgaven die voortvloeien uit de Woondeal. Het is van belang om hierbij een goede afstemming te vinden en nauwe contacten te onderhouden met de regiogemeenten. Uiteindelijk zijn het immers de gemeenten waar de woningbouwprojecten worden gerealiseerd en het daaraan ten grondslag liggende beleid wordt vastgesteld. We constateren dat de capaciteit in de gemeenten sterk onder druk staat.

Wat mag het kosten?

Voor de uitvoering van deze activiteiten is er vanuit Bureau Regio Amersfoort een strategisch adviseur (0,4 fte, vaste formatie BRA) beschikbaar. Daarnaast zijn er kosten begroot voor de harmonisering van de urgentie woonruimteverdeling (€ 20.000) en afstemming van de woonruimteverdeling (€ 10.000).

In tabel 6 worden de begrote baten en lasten voor 2024 weergegeven, inclusief het meerjarenperspectief over de jaren 2025 tot en met 2027.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	53.040	53.040	53.040	53.040
Overige lasten	30.000	30.000	30.000	30.000
Baten				
Subsidies	-	-	-	-
Saldo	-83.040	-83.040	-83.040	-83.040

Tabel 6

5. Programma Mobiliteit

5.1 Inleiding

Binnen het programma Mobiliteit vinden voor het begrotingsjaar 2024 de volgende projecten plaats:

- Programma U Ned
- Provinciale bereikbaarheid & het Utrechts Verkeer- en Vervoerberaad (UVVB)

In de volgende paragrafen worden de verschillende projecten nader toegelicht, waarbij de volgende drie vragen centraal staan:

- Wat is het beoogde doel van het project?
- Wat zijn de beoogde resultaten van het project?
- Welke kosten zijn hieraan verbonden

Het programma Mobiliteit bestaat uit verschillende kleinere projecten. Elk project zal kort worden behandeld, waarbij de focus ligt op de inhoud, het doel en de begrote capaciteit en kosten. Op dit moment wordt er echter niet aan alle projecten invulling gegeven vanuit BRA. De projecten die we wel willen en moeten uitvoeren, maar momenteel niet doen, worden vermeld in paragraaf 1.4. Daarnaast vallen sommige projecten onder lobby (zie paragraaf 1.4).

5.2 Programma U Ned: gezonde groei bereikbaar maken

Wat willen we bereiken?

Met het Rijk, de provincie Utrecht, gemeente Utrecht, de regio U10 en de gemeente Amersfoort werken we in het Programma U Ned samen op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid en leefbaarheid. Ook partijen als Rijkswaterstaat, ProRail, NS en waterschappen zijn hierbij betrokken. De groei van de regio heeft gevolgen voor de mobiliteit. In de Metropoolregio Utrecht wordt intensief gebruik gemaakt van de weg en het spoor. Daarnaast zal het nog drukker worden op de fietspaden, wegen en in het openbaar vervoer. Om deze groei op te vangen, werken wij binnen het onderzoeksprogramma U Ned samen aan diverse maatregelen, waarbij verstedelijking en bereikbaarheid in samenhang worden benaderd. Dit doen wij door middel van verschillende onderzoeken en werkgroepen. De belangrijkste programmaliijnen die in U Ned naar voren komen zijn:

- Gebiedsonderzoek Spoorzone Amersfoort en Heuvelrugzone
- Mobiliteitsagenda Regio Amersfoort
- Aanpak 2030
- Regiopoorten
- Corridorhubs
- Ontwikkelperspectief NOVEX-gebied Utrecht-Amersfoort en uitvoeringsstrategie

In samenwerking met onze partners binnen U Ned hebben wij een Mobiliteitsstrategie 2040 opgesteld. Uit de analyse blijkt dat het een grote uitdaging is om de regio in 2040 bereikbaar te houden. Het investeren in alleen openbaar vervoer of meer asfalt zal hierbij niet afdoende zijn. Er zijn maatregelen nodig voor fiets-, openbaar vervoer- en autoverkeer, evenals gedragsveranderingen en de ontwikkeling van overstappunten (hubs) of parkeerbeleid. In de Mobiliteitsstrategie zijn principes opgesteld die als uitgangspunt dienen voor verdere uitwerking. We streven ernaar om eind 2024 een Mobiliteitsagenda voor onze regio te hebben. Hierin wordt beschreven welke investeringen tot 2040 concreet worden gedaan, met een planning (prioriteiten) en financieringsstrategie. Belangrijke onderwerpen in deze agenda zijn de uitbreiding van het fietsnetwerk, de spoorbereikbaarheid van de regio en de ontwikkeling van hoogwaardig regionaal openbaar vervoer (bijvoorbeeld naar Utrecht Science Park). Deze onderwerpen zijn afkomstig uit de strategiekaart mobiliteit in het ontwikkelbeeld Regio Amersfoort Centraal!

Wat levert het op?

Binnen de Programmaraad van U Ned worden er bestuurlijke afspraken gemaakt. Zowel de Regio Amersfoort als de Gemeente Amersfoort hebben hierin een afzonderlijke vertegenwoordiging en dragen elk hun eigen inbreng bij. Het is uiteindelijk aan het rijk, de provincie en individuele gemeenten om de onderzoeksresultaten en afspraken in het eigen beleid te vertalen en om daar uitvoering aan te geven. De opgeleverde producten binnen U Ned worden besproken met het Rijk tijdens het bestuurlijk overleg leefomgeving (BOL) en het bestuurlijk overleg meerjarenprogramma infrastructuur ruimte en transport (BO MIRT). Binnen het meerjarenprogramma BO MIRT is geld beschikbaar voor de opgaven binnen het fysieke domein en vindt tevens de verdeling van het geld plaats. Het is van groot belang dat de Regio Amersfoort volwaardig participeert binnen U Ned, aangezien dit ons de maximale kans biedt om in aanmerking te komen voor de financiële bijdrage van het Rijk.

Wat mag het kosten?

De afzonderlijke gemeenten maken deel uit van het totale mobiliteitssysteem. Om tot een gezamenlijke uitwerking te komen, hebben we elkaar en andere partners nodig, waaronder U Ned. Dit vereist dat alle partijen bereid zijn om over individuele belangen heen te kijken en zich in te zetten voor het geheel.

Daarbij is er vanuit alle gemeenten inzet nodig op bestuurlijk- en ambtelijk niveau. In de begroting is rekening gehouden met 1,2 fte strategisch adviseur (0,5 vaste formatie BRA, 0,7 extern ingehuurd) en 0,3 fte medior beleidsadviseur (extern ingehuurd). Daarnaast is in de begroting rekening gehouden met diverse kosten, zoals onderzoeken in kader van de mobiliteitsagenda (€ 112.500) en gebiedsonderzoek (€ 87.500).

In tabel 7 zijn de begrote baten en lasten voor 2024 weergegeven, inclusief het meerjarenperspectief over 2025 tot en met 2027.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	229.664	229.664	229.664	229.664
Overige lasten	200.000	200.000	200.000	200.000
Baten				
Subsidies	-	-	-	-
Saldo	-429.664	-429.664	-429.664	-429.664

Tabel 7

5.3 Provinciale bereikbaarheid & het Utrechts Verkeer- en Vervoerberaad (UVVB)

Wat willen we bereiken?

Afstemming op het gebied van mobiliteit binnen de provincie Utrecht vindt ambtelijk plaats in het managementoverleg verkeer en vervoer (MOVV) en bestuurlijk in het Utrechts Verkeer- en Vervoerberaad (UVVB). Onderwerpen die hierbij aan bod komen zijn:

- fietsbeleid (inclusief nationaal en regionaal toekomstbeeld fiets);
- verkeersveiligheid;
- openbaar vervoer (trein en regionaal ov);
- (multimodaal) verkeersmanagement;
- data-uitwisseling (regionaal data team);
- slimme mobiliteit;
- duurzame mobiliteit (waaronder Regionaal Mobiliteitsplan RMP) en
- provinciaal verkeersbeleid (o.a. netwerkperspectieven).

Wat levert het op?

We constateren dat gemeenten door de druk op de capaciteit niet altijd goed op de hoogte zijn van wat er speelt en hoe de verschillende mobiliteitsthema's samenhangen. Dit heeft als gevolg dat het strategische gesprek in ambtelijke en bestuurlijke overleggen niet altijd de juiste inhoud heeft. Om ervoor te zorgen dat de verschillende regiogemeenten goed op de hoogte zijn van lopende projecten en programma's en om ambtenaren en bestuurders goed voor te bereiden op overleggen, werken we in 2024 met een termijnagenda.

Regio Amersfoort maakt deel uit van het regionaal toekomstbeeld fiets van de provincie Utrecht. Als eerste stap in de realisatie ondertekenden we in december 2021 een intentieovereenkomst met de provincie over de samenwerking voor de realisatie van specifieke trajecten. Deze overeenkomst vormt de basis voor subsidies die gemeenten bij de provincie kunnen aanvragen.

Het Regionaal Mobiliteitsprogramma (vanuit klimaatakkoord) Midden Nederland geeft aan hoe we in de provincie Utrecht kunnen voldoen aan de klimaatdoelstellingen voor het reduceren van CO₂-uitstoot door mobiliteit. We hebben ambtelijk zitting in het kernteam, dat tweewekelijks bij elkaar komt om de voortgang, acties en strategie te bespreken en annoteren de bestuurlijk trekker voor de bestuurlijke kopgroep. We hebben daarin op dit moment een reactieve rol. Het kan een keuze zijn om daar vanuit een regionale doelstelling proactief op te acteren. Dat is in de huidige planning niet opgenomen.

In de Provincie Utrecht wordt een regionaal spooroverleg georganiseerd ter voorbereiding op landelijke spoorafels. Onderwerpen die aan bod komen zijn de studie Gooicorridor, IC Berlijn, Goederen Noordoost Europa (GNOE), advies op concessie en dienstregeling NS, input leveren op richting en prioriteiten Spooragenda Provincie Utrecht. We verzorgen ook voorbereiding voor het bestuurlijk overleg Gooicorridor. Ook hier hebben we op dit moment een reactieve rol en kan het gewenst zijn om een meer trekkende rol op te pakken.

Wat mag het kosten?

In de begroting is rekening gehouden met een strategisch adviseur (0,4 fte, vaste formatie BRA), een medior beleidsadviseur (0,6 fte, extern ingehuurd) en € 10.000 (expertise/onderzoek) aan kosten. In tabel 8 zijn de begrote baten en lasten voor 2024 weergegeven inclusief het meerjarenperspectief over 2025 tot en met 2027.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	131.760	131.760	131.760	131.760
Overige lasten	10.000	10.000	10.000	10.000
Baten				
Subsidies	-	-	-	-
Saldo	-141.760	-141.760	-141.760	-141.760

Tabel 8

Wat doen we nu niet

5.4 Mobiliteit Bovenregionaal en Bovenlokaal

Wat willen we bereiken

Bovenregionaal

Er wordt momenteel gekeken naar partijen die de regio willen pakken op de A1 maar ook op de A28; dit is afhankelijk van de rolbepaling op corridors. Wanneer je als regio impactvol wilt zijn, moet je een rol innemen die daarbij past. Ontwikkelingen op corridors zijn sterk verbonden met vraagstukken over Knooppunt Hoevelaken, de mobiliteitsagenda, spoorbereikbaarheid etcetera. Ook gaat het om allianties maken met bijvoorbeeld Noord-Veluwe Bereikbaar, de regio's Foodvalley, Stedendriehoek, regio Zwolle en Gooi- en Vechtstreek. Vanwege de raakvlakken is bovenregionale afstemming en regie nodig.

Bovenlokaal

Om de afstemming over gemeentelijke projecten met impact op regionaal niveau te verbeteren, is het belangrijk om lokale opgaven beter te verbinden met bovenregionale vraagstukken. Hierbij gaat het onder andere om de verkeersontwikkelingen aan de westkant van Amersfoort, de ontsluiting van Vathorst-Bovenduist, de N199 Bunschoten, Stadslogistiek (zero emissie), parkeerhubs Amersfoort, N224 Woudenberg en mobiliteitsplannen van gemeenten.

Om deze afstemming te faciliteren, is het wenselijk om individuele kwartaalgesprekken met alle 9 gemeenten te voeren. Op deze manier vindt er regelmatig overleg plaats over de voortgang van projecten en kunnen knelpunten tijdig worden gesignaleerd en opgelost.

Wat levert het op

Omdat mobiliteit bij uitstek een thema is, waarbij alles wat er gebeurt van invloed is op alles, is het belangrijk om de regio te pakken op bovenregionale en -lokale dossiers. Zo voorkomen we dat deze dossiers een kant op ontwikkelen die haaks staat op onze ambities en doelstellingen. Het is van belang op de juiste momenten te kunnen inschatten wat de mogelijke consequenties van ontwikkelingen zijn voor regio en regiogemeenten. We moeten als regio kansen pakken op het moment dat ze zich voordoen. Het "erbij zijn" is dan van wezenlijk belang. Door inzicht in wat lokaal speelt zijn we beter in staat de verschillende schaalniveaus met elkaar te verbinden.

Wat mag het kosten

De benodigde capaciteit is ingeschat op

- 0,5 fte strategisch adviseur € 88.560

Consequenties als we dit niet doen

Als we als Regio Amersfoort hier niet op inzetten, lopen we het risico dat bovenregionale en -lokale dossiers zich een kant op ontwikkelen die haaks staat op onze ambities en doelstellingen.

De kosten zijn opgenomen in tabel 9

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	88.560	88.560	88.560	88.560
Overige lasten	-	-	-	-
Baten				
Subsidies	-	-	-	-
Saldo	-88.560	-88.560	-88.560	-88.560

Tabel 9

5.5 U Ned-programma Goedopweg

Wat willen we bereiken

Er is een integrale uitwerking nodig van de netwerken en maatregelen van alle mobiliteitsmodaliteiten die de groei van de Metropoolregio Utrecht en daarmee ook de Regio Amersfoort kunnen opvangen. Eén van de pijlers van de U Ned mobiliteitsstrategie is het afremmen en spreiden van de vraag naar mobiliteit. Om daar vorm aan te geven werken de Provincie Utrecht, gemeenten Utrecht en Amersfoort, Rijkswaterstaat en het Ministerie van I&W samen in het U Ned-programma Goedopweg. Dit programma stimuleert partijen om ander mobiliteitsgedrag te vertonen en kan uitvoering geven aan de duurzaam reizen-doelstellingen en ambities in gemeenten en in de Mobiliteitsagenda Regio Amersfoort.

Onlangs heeft regio U10 het besluit genomen deel te nemen aan Goedopweg. Ook het Bestuurlijk Overleg Verkeer & Vervoer van Regio Amersfoort heeft uitgesproken deelname aan Goedopweg belangrijk te vinden. Naast het inhoudelijke belang, speelt ook mee dat Regio Amersfoort (en via de regio de regiogemeenten) aan de andere programmalijnen van U Ned meedoet en zijn de programmalijnen onderling met elkaar verbonden. Door actief deel te nemen aan Goedopweg kunnen we ervoor zorgen dat er ook voldoende aandacht is voor de gemeenten buiten de grote steden Utrecht en Amersfoort.

Wat levert het op

Door gedragsverandering kan de vraag naar (bepaalde vormen van) mobiliteit op bepaalde momenten afgeremd en gespreid worden. Dit draagt bij aan de verstedelijkingsopgave, de duurzaamheidsdoelstellingen en houdt de regio bereikbaar. Door aan de stuurgroep deel te nemen. Kunnen we bovendien sturen op de inzet en kwaliteit van Goedopweg.

Wat mag het kosten

Om als Regio Amersfoort op alle niveaus (bestuurlijk, directeuren en ambtelijk) deel te nemen aan het programma, is een inzet van 0,2 fte vanuit de Regio Amersfoort nodig. Momenteel leveren we deze capaciteit nog niet. Daarnaast werkt Goedopweg met thematische werkgroepen waarin inhoudelijke verdieping wordt gezocht. Omdat deze werkgroepen uitvoeringsgericht zijn, past deelname aan deze werkgroepen primair bij de werkzaamheden van de individuele gemeenten. Vanwege capaciteitsgebrek wordt er echter ook naar de regio gekeken. Om deze rol te vervullen, is nog eens 0,1 fte nodig.

De totale benodigde capaciteit voor de uitvoering van Goedopweg wordt ingeschat op:

- 0,3 fte strategisch adviseur € 39.960
- Overige algemene lasten € 10.000

Consequenties als we dit niet doen

Voor de deelname aan dit programma wordt een symbolisch bedrag gevraagd, naast beperkte capaciteit. Als Regio Amersfoort niet meedoet, is het de enige U Ned-partner die aan deze programmalijn niet meedoet. Dit heeft een negatieve uitstraling op de regio(gemeenten) en draagt niet bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen van gemeenten en de mobiliteitsagenda van Regio Amersfoort die momenteel wordt opgesteld. Het BOVV heeft aangegeven graag mee te willen doen aan Goedopweg.

Deze lasten zijn weergegeven in tabel 10

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	39.360	39.360	39.360	39.360
Overige lasten	10.000	10.000	10.000	10.000
Baten				
Subsidies	-	-	-	-
Saldo	-49.360	-49.360	-49.360	-49.360

Tabel 10

6. Ruimte

6.1 Ontwikkelingen Rijk en provincie

Binnen het fysiek domein van de Regio Amersfoort komen de overkoepelende ontwikkelingen vanuit Rijk en Provincie samen binnen het thema Ruimte. Het Rijk legt de regie over ruimtelijke ontwikkelingen steeds meer bij de provincies neer. De provincies betrekken daarbij steeds vaker de regio's. Voor de onderwerpen die hiermee samenhangen is binnen het bureau op dit moment WEL strategische capaciteit aanwezig. Wat ontbreekt is capaciteit voor (strategische) communicatie, terwijl het thema's betreft waarbij communicatie wel van belang is.

Wat willen we bereiken?

Uitgangspunt voor de ontwikkelingen binnen dit domein is het NOVEX ontwikkelperspectief Utrecht-Amersfoort 'Gezond Groeien in Nabijheid' (de samenvoeging van de verstedelijkingsstrategieën van U10 en het Ontwikkelbeeld van Regio Amersfoort).

De provincie Utrecht werkt daarnaast aan een Ruimtelijk Voorstel om met het Rijk te komen tot ruimtelijke arrangementen. Op basis van het Ruimtelijk Voorstel wil de provincie Utrecht de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) vernieuwen.

Zowel het Ruimtelijk Voorstel als de POVI hebben grote invloed op de thema's wonen, werken, bereikbaarheid, energietransitie en buitengebied.

Vanuit de uitvoeringsagenda van het Ontwikkelbeeld is samen met de provincie gewerkt aan een handelingsperspectief voor het buitengebied (HPB). Hierin worden richtingen geschetst over hoe we omgaan met de groei van de regio. Het handelingsperspectief zorgt voor samenhang tussen de verschillende thema's van het fysieke domein en is daarmee de leidraad voor de ontwikkelingen in het buitengebied. De focus ligt op projecten rondom bodem en water, natuur, recreatie, landbouw en stad.

Wat levert het op?

Net als het Ontwikkelbeeld moet het Handelingsperspectief Buitengebied ervoor zorgen dat we meer grip krijgen op de groei van de regio op de verschillende thema's in het fysieke domein. Op dit moment zijn alle ontwikkelingen in kaart gebracht, zodat we kunnen inspelen op een groeiende regio en waarbij het buitengebied van hoge kwaliteit blijft.

Van belang is dat het HPB wordt geborgd in het provinciale Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) en de gebiedsgerichte aanpak van de provincie Utrecht (GGA), in Groen Groeit Mee (GGM) en in de vernieuwing van de Provinciale Omgevingsvisie.

Wat mag het kosten?

De begrote capaciteit voor het uitvoeren van het thema Ruimte bedraagt een strategisch adviseur (0,8 fte, vaste formatie BRA). In tabel 11 zijn de baten en lasten met het desbetreffende saldo van baten en lasten voor 2024 weergegeven. Hierbij wordt ook een beeld geschetst voor de meerjarenbegroting voor de jaren 2025 tot en met 2027.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	106.080	106.080	106.080	106.080
Overige lasten	-	-	-	-
Baten				
Subsidies	-	-	-	-
Saldo	-106.080	-106.080	-106.080	-106.080

Tabel 11

Wat doen we nu niet

6.2 Ontwikkelingen Rijk en Provincie

Het Ruimtelijk Voorstel wordt in regionaal verband uitgewerkt in ruimtelijke arrangementen. Vernieuwing van de Provinciale Omgevingsvisie raakt de thema's wonen, werken, bereikbaarheid, energietransitie en buitengebied. Om hieraan goed invulling te kunnen geven, is het noodzakelijk om in de toekomst ook (strategische) communicatiecapaciteit vrij te maken binnen Bureau Regio Amersfoort. Dit is onder meer nodig voor het betrekken van belanghebbenden bij deze ontwikkelingen. Voor de uitvoering schatten wij de benodigde capaciteit en kosten als volgt in:

- 0,3 fte strategische communicatieadviseur € 47.500

Consequenties als we dit niet doen

Wanneer niet op regionaal niveau communicatie capaciteit wordt ingezet, zullen individuele gemeenten hiervoor zelf capaciteit vrij moeten maken.

In tabel 12 zijn deze kosten weergegeven.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	47.500	47.500	47.500	47.500
Overige lasten				
Baten				
Subsidies	-	-	-	-
Saldo	-47.500	-47.500	-47.500	-47.500

Tabel 12

6.3 Groen Groeit Mee

Wat willen we bereiken

Regio Amersfoort behoort samen met de Utrechtse Regio (U10) tot de top meest competitieve regio's in Europa: veel mensen willen hier werken en wonen, mede door haar groene aantrekkelijke leefomgeving. Tegelijkertijd zijn we ook de snelst groeiende regio van Nederland. Het is een uitdaging om het juiste evenwicht te vinden tussen het bouwen van woningen en infrastructuur en het bewaren en versterken van groen en landschap. In februari 2022 hebben de gemeenten binnen Regio Amersfoort samen met 30 andere Utrechtse partners het Groen Groeit Mee Pact getekend. Doel van het programma is het in balans brengen van de verstedelijkingsopgaven (infrastructuur, woningbouw, werklocatie en energie) en de groene ontwikkeling van de regio. Hiertoe zijn de opgaven in beeld gebracht.

Wat levert het op

Het is van groot belang dat de Groen Groeit Mee opgaven nu daadwerkelijk tot realisatie worden gebracht. De kosten voor deze opgaven zijn fors. GGM is sterk geborgd in het coalitieakkoord van de provincie. Binnen de afzonderlijke gemeenten van Regio Amersfoort ontbreekt het echter aan middelen (financieel/ambtelijke uren) of bestuurlijk gewicht om door te pakken. Dit vereist een gezamenlijke regionale inspanning die mede gericht is op externe financiering en lobby. Inmiddels zijn via het Bestuurlijk overleg Leefomgeving (BOL) en het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO MIRT) procesafspraken gemaakt over Groen Groeit Mee. Het is nu zaak om de procesafspraken om te zetten in uitvoeringskracht. Zo willen we voor Regio Amersfoort het voorbeeldgebied Zuidelijke Eemvallei als bod aan

het Rijk aanbieden, om daadwerkelijk invulling te geven aan de afspraak om maatregelen voor het groenblauwe raamwerk te concretiseren. Van hieruit kunnen we voortbouwen.

Wat mag het kosten

Om deze doelen te bereiken is vanuit Bureau Regio Amersfoort inzet noodzakelijk. Er is extra behoefte aan een senior en junior projectleider (in combinatie met de Gebieds Gerichte Aanpak / UPLG). Enerzijds om structureel inzet te kunnen leveren voor het programmeerteam van Groen Groeit Mee, in aanvulling op de capaciteit die gemeente Amersfoort hiervoor beschikbaar stelt, anderzijds voor de inzet van het voorbeeldgebied Zuidelijke Eemvallei. Provincie Utrecht is bereid 50% bij te dragen aan een projectleider voor de Zuidelijke Eemvallei.

De behoefte aan structurele inzet vanuit BRA op regionaal groen wordt nog versterkt door het feit dat groen-blauw ook een programmalijn wordt binnen U Ned.

In tabel 13 zijn de geraamde kosten weergegeven. De geraamde kosten bedragen:

0,5 fte senior projectleider	€ 88.560,-
0,5 fte junior projectleider	€ 52.480,-
0,25 fte senior communicatieadviseur	€ 39.360,-
Overige algemene kosten	€ 25.000,-

Consequenties als we dit niet doen

Als er geen regionale capaciteit hiervoor beschikbaar wordt gesteld, moeten gemeenten hier zelf capaciteit op inzetten. Gezien de raakvlakken met de andere ruimtelijke ontwikkelingen die op regionaal niveau spelen, dient ook de afstemming daarmee door alle gemeenten afzonderlijk gedaan te worden.

Indien dit als programmalijn aan U Ned wordt toegevoegd zullen alle gemeenten hier zelf op moeten aansluiten, in plaats van dat dit door BRA verzorgd wordt.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	180.400	180.400	180.400	180.400
Overige lasten	25.000	25.000	25.000	25.000
Baten				
Subsidies	-	-	-	-
Saldo	-205.400	-205.400	-205.400	-205.400

Tabel 13

6.4 GebiedsGerichte Aanpak

Wat willen we bereiken

Uiterlijk 1 juli 2023 hebben alle provincies hun eerste versie van de Provinciale Gebiedsprogramma's ingediend bij het Rijk. Ook de provincie Utrecht heeft het gebiedsprogramma aangeboden: het concept Utrechts Programma Landelijk Gebied 1.0 (UPLG). De provincie is verdeeld in 9 gebieden. Per gebied komt een gebiedsprogramma tot stand volgens de Gebiedsgerichte Aanpak.

De begrenzing van het gebied Eemvallei komt overeen met de begrenzing van de bestuurlijke samenwerkingsregio Amersfoort.

Wat levert het op

Regio Amersfoort volgt nu alleen het op provinciaal niveau op te stellen UPLG. Momenteel wordt er vanuit Bureau Regio Amersfoort geen capaciteit ingezet op de Gebieds Gerichte Aanpak. Er is geen externe capaciteit beschikbaar en de gemeenten zelf zetten capaciteit in. Het regioaandeel mist hierdoor nagenoeg.

Toch zijn er zoveel raakvlakken met andere regionale dossiers, dat het logisch zou zijn (om alles aan elkaar te kunnen verbinden) om de integraliteit van al deze ruimtelijke onderwerpen op regionaal niveau te beleggen.

Wat mag het kosten

De geraamde kosten voor het GGA zijn weergegeven in tabel 14

Als er vanuit de regio capaciteit wordt ingezet is nodig:

0,5 fte senior projectleider	€ 88.560,-
0,5 fte junior projectleider	€ 52.480,-
0,25 fte senior communicatieadviseur	€ 39.360,-

Consequenties als we dit niet doen

Wanneer niet op regionaal niveau capaciteit wordt ingezet, zullen individuele gemeenten hiervoor zelf capaciteit vrij moeten maken.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	180.400	180.400	180.400	180.400
Overige lasten	-	-	-	-
Baten				
Subsidies	-	-	-	-
Saldo	-180.400	-180.400	-180.400	-180.400

Tabel 14

7. Economie

7.1 Inleiding

Binnen het programma Economie vinden voor het begrotingsjaar 2024 de volgende projecten plaats:

- Regionaal Programmeren Wonen en Werken (RPWW)

In de volgende paragrafen worden de verschillende projecten nader toegelicht, waarbij de volgende drie vragen centraal staan:

- Wat is het beoogde doel van het project?
- Wat zijn de beoogde resultaten van het project?
- Welke kosten zijn hieraan verbonden

7.2 Regionaal Programmeren Wonen en Werken (RPWW)

Wat willen we bereiken?

Via het programma Regionaal Programmeren Wonen en Werken (RPWW) kan de Regio Amersfoort sturen op ontwikkelingen in de woningbouw en bedrijventerreinen. De regio groeit en we hebben stevige ambities als het gaat om nieuwe woningen (zie de Woondeal). Daarnaast willen we een aantrekkelijke regio zijn. Een vitale regio waar niet alleen wordt gewoond, maar ook wordt gewerkt. We zijn ons bewust van de kracht en positionering in de regio en willen zorgen voor groei van de werkgelegenheid in de Regio Amersfoort.

Om dit mogelijk te maken zijn er een aantal activiteiten waar Bureau Regio Amersfoort zich mee bezighoudt. Allereerst is de Woondeal in gang gezet om de bouw van 27.000 woningen in de regio te realiseren. Daarnaast bevorderen we de samenwerking tussen gemeenten door te investeren in ons vestigingsklimaat en voldoende ruimte en mogelijkheden te creëren voor bedrijven. Hiervoor maken we elk anderhalf jaar een Regionaal Programma Wonen en Werken, in opdracht van en samen met de provincie Utrecht. In het RPWW maken we ook afspraken over de gezamenlijke regionale behoefte en capaciteit voor bedrijventerreinen; het gevolg van een onderzoek van de provincie naar de behoefte van bedrijventerreinen en kantoren. De uitkomsten van dit onderzoek zijn door ons vertaald naar een regionale bedrijventerreinenstrategie. Dit is een uitwerking van het Ontwikkelbeeld. Binnen deze bedrijventerreinenstrategie wordt ook het onderzoek naar kansrijke sectoren meegenomen. Besluitvorming in de regio voor het RPWW vindt plaats in de eerste helft van 2024 en op basis hiervan wordt het in 2024 op te stellen volgende RPWW gevoed.

Momenteel laten we nog kansen liggen als het gaat om deelname aan en samenwerking met de Economic Board Utrecht, de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) en Earthvalley. De kansen hebben een duidelijk economisch profiel en versterken de werkgelegenheid. Daarnaast biedt dit ook kansen voor de koppeling met het onderwijs zoals bijvoorbeeld de bouwcampus. Zie ook paragraaf 1.4.

Wat levert het op?

Het RPWW heeft als doel om ervoor te zorgen dat onze regio de groei kan bijwonen, waarbij we de ambitie om meer woningen te bouwen en werkgelegenheid te bevorderen kunnen bijwonen. Het RPWW kan, ondersteund door de Woondeal, direct impact maken op de Regio Amersfoort. Dit betaalt zich uit in het uitbreiden van de woningmarkt en toenemende werkgelegenheid. Hierbij is het van belang dat er echt wordt ingezet op de ontwikkeling van bedrijventerreinen en het onderzoek naar kansrijke sectoren om zo de werkgelegenheid te bevorderen.

Binnen de Regio Amersfoort werken we aan opgaven die voortvloeien uit de Woondeal. Het is van belang om hierin een goede afstemming te vinden en nauwe contacten te onderhouden met de regiogemeenten. Uiteindelijk zijn het de gemeenten die verantwoordelijk zijn voor de realisatie van woningbouwprojecten en het vaststellen van het beleid dat hieraan ten grondslag ligt.

Wat mag het kosten?

We zien dat de capaciteit van gemeenten momenteel onder druk staat. Om ervoor te zorgen dat de verschillende gemeenten in de regio goed op de hoogte zijn van lopende projecten en om ervoor te zorgen dat ambtenaren en bestuurders goed voorbereid zijn op overleggen, is er behoefte aan extra capaciteit binnen de Regio Amersfoort. Voor het RPWW is een inschatting gemaakt van de begrote kosten en benodigde capaciteit, namelijk:

- Een strategisch adviseur (0,35 fte, vaste formatie BRA).
- Een bedrag van € 25.000 voor de uitwerking van de bedrijventerreinenstrategie.

In tabel 15 zijn de begrote baten en lasten voor 2024 weergegeven inclusief het meerjarenperspectief over 2025 tot en met 2027.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	46.410	46.410	46.410	46.410
Overige lasten	25.000	25.000	25.000	25.000
Baten				
Subsidies	-	-	-	-
Saldo	-71.410	-71.410	-71.410	-71.410

Tabel 15

Wat doen we nu niet

7.3 Economische samenwerkingsverbanden

Wat willen we bereiken

Ook al behoort de Regio Amersfoort tot de meest competitieve regio's van Europa, het blijven inzetten op economische groei en innovatie is nog steeds noodzakelijk. Regio Amersfoort laat op dit moment nog kansen liggen in de samenwerking met bijvoorbeeld de Economic Board Utrecht (EBU), de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) en Earthvalley.

De Economic Board Utrecht zet zich in voor het collectieve belang van de regio. Gevraagd en ongevraagd voert zij het strategisch economisch gesprek over de toekomst van onze regio.

De EBU richt zich op oplossingen voor de grote maatschappelijke transities die het vestigings-, kennis- en innovatieklimaat en infrastructuur versterken. Ook zoekt de board naar (boven)regionale samenwerking en investeringsfondsen in Brussel en Den Haag. De EBU is een samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen. Boardleden zijn grote spelers op de arbeidsmarkt, waaronder Arcadis NL, NS, Jaarbeurs, Royal Haskoning DHV, Nijenrode, Universiteit Utrecht, UMC.

De Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht ondersteunt ambitieuze ondernemers door hen te helpen met kennis, financiering, en met toegangspoorten tot andere markten, zowel in Nederland als in het buitenland.

De vraagstukken op het gebied van gezonde leefomgeving, woningbouw, mobiliteit, klimaatadaptatie en energietransitie zijn groot. Onder de naam Earthvalley werken leidende bedrijven op het gebied van geo-data, water management, duurzame bouw, gezonde leefomgeving en bescherming van de aarde samen met onderzoeksinstituten en top universiteiten en gesteund door overheden. De samenwerking richt zich op de thema's: duurzame bouw, energietransitie, mobiliteit, en klimaatadaptatie. Onderwerpen waar de (samenwerkende) gemeenten in Regio Amersfoort ook mee bezig zijn.

Wat levert het op

Het bundelen van kennis en kunnen gebruikmaken van sterke partners levert een bijdrage aan de ontwikkeling van onze regio in economisch opzicht. En draagt bij aan de doelstellingen van gemeenten op het gebied van duurzaamheid etc. Hierin investeren levert veel op (lobbykracht, financiële bijdragen), maar

is voor individuele gemeenten vaak niet te behappen. Juist hier liggen kansen voor de regio.

Wat mag het kosten

De geraamde kosten zijn weergegeven in tabel 16 en bedragen:

0,2 fte strategisch adviseur	€ 26.520
overige algemene kosten	€ 25.000

Consequenties als we dit niet doen

Het ontbreken van lobbykracht en het risico op uitblijven van externe financiering.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	26.520	26.520	26.520	26.520
Overige lasten	25.000	25.000	25.000	25.000
Baten				
Subsidies	-	-	-	-
Saldo	-51.520	-51.520	-51.520	-51.520

Tabel 16

8. Sociaal

8.1 Inleiding

Binnen het programma Sociaal vinden voor het begrotingsjaar 2024 de volgende projecten plaats:

- Sociaal Domein

In de volgende paragrafen worden de verschillende projecten nader toegelicht, waarbij de volgende drie vragen centraal staan:

- Wat is het beoogde doel van het project?
- Wat zijn de beoogde resultaten van het project?
- Welke kosten zijn hieraan verbonden

8.2 Sociaal domein

Wat willen we bereiken?

Binnen de regio Amersfoort werken we opgavegericht samen aan de transformatieopgaven in het sociaal domein. Onderliggende doelstelling is om de zorg en ondersteuning van inwoners van de deelnemende gemeenten zo goed en efficiënt mogelijk te organiseren. Hierbij mogen de inwoners geen hinder ondervinden van de gemeentegrenzen en wordt er in gezamenlijkheid met maatschappelijke partners en inwoners gewerkt aan integrale antwoorden op complexe maatschappelijke vraagstukken. Zo kopen we de specialistische zorg gezamenlijk in via het Regionale Inkoop en Subsidiebureau, bouwen we samen aan sterke lokale wijkteams, ondersteunen we inwoners met een psychische kwetsbaarheid stapje voor stapje in hun zelfredzaamheid, kijken we hoe we het doelgroepenvervoer en het leerlingenvervoer betaalbaar en toekomstbestendig kunnen organiseren, maken we afspraken over de terugkeer van mensen die uitstromen uit zorg en opvang naar gemeenten van herkomst, brengen we via het netwerk Samen Sterker samenhang in het zorglandschap door het medisch en het sociaal domein met elkaar te verbinden, zorgen we ervoor dat iedereen in onze regio zich zoveel mogelijk thuis voelt, van mensen met een handicap tot transgenders, verbinden we samen met onze onderwijspartners de jeugdhulp aan het onderwijs en herijken we onze samenwerkingsafspraken volgens de landelijke richtlijnen.

In het sociaal domein zijn de 8 regiogemeenten betrokken. De gemeente Eemnes neemt echter alleen deel in de opgaven rondom Jeugd en de gemeente Nijkerk alleen in de opgaven rondom WMO. Naast de samenwerking tussen de regiogemeenten zijn ook Rijk, Provincie en verschillende maatschappelijke organisaties vanuit bijvoorbeeld de zorg en het onderwijs hierbij betrokken.

Wat levert het ons op?

Kijkend naar de doelstellingen van het programma sociaal domein willen we dat de uitvoering hiervan positief bijdraagt aan het welzijn van de inwoners van Regio Amersfoort. Het resultaat wat we hierin willen zien is goede en betaalbare zorg en ondersteuning voor de bewoners van de Regio Amersfoort.

Wat mag het kosten?

Voor de uitvoering binnen het sociaal domein is er een begroting gemaakt van de benodigde capaciteit vanuit BRA, namelijk een strategisch adviseur (0,8 fte vaste formatie BRA). In tabel 17 zijn de begrote baten en lasten voor 2024 weergegeven inclusief het meerjarenperspectief over 2025 tot en met 2027.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten				
Personeelslasten	106.080	106.080	106.080	106.080
Overige lasten	-	-	-	-
Baten				
Subsidies	-	-	-	-
Saldo	-106.080	-106.080	-106.080	-106.080

Tabel 17

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

In dit overzicht zijn de baten en lasten van de algemene dekkingsmiddelen opgenomen. De algemene dekkingsmiddelen betreffen voornamelijk de bijdragen van de gemeenten en subsidies van de Rijksoverheid en provincies. De ontvangen subsidies kennen een bestedingsdoel en worden aangewend voor de programma's/ projecten waarop een beschikking is afgegeven. In de onderstaande tabel zijn de te ontvangen subsidies over 2024 weergegeven.

Bijdrage externe financiering	Bijdrage 2024 in euro's €
Subsidie Woondeal Rijk + Provincie	391.000
Rijk (BZK) inzake NPLW	146.247
Rijk inzake NPLW	97.794
Rijk inzake RES	276.667
Provincie inzake RES	150.000
Totaal	1.061.708

Tabel 18

Jaarlijks ontvangt Bureau Regio Amersfoort van de deelnemende gemeenten een bijdrage. In het bestuursconvenant is hierover het volgende genoemd:

1. Het regiobureau wordt bekostigd uit een door de deelnemende gemeenten te betalen vaste geïndexeerde bijdrage gebaseerd op het inwoneraantal. De colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten stellen deze bijdrage jaarlijks vast;
2. Voor de dekking van te maken uitvoeringskosten worden per bestuursopdracht, op programmaniveau of op projectniveau, voorstellen gedaan;

Voor het begrotingsjaar 2024 hebben de in Regio Amersfoort deelnemende gemeenten (uitgezonderd Barneveld) besloten dat de bijdrage per gemeente wordt verdubbeld. Voor begrotingsjaar 2024 zijn de bijdragen voor de gemeenten als volgt:

Gemeente	Bijdrage 2024 in euro's € na correctie loonsommen 5%
Amersfoort	797.407
Baarn	126.367
Barneveld*	74.286
Bunschoten	110.086
Eemnes	46.496
Leusden	153.220
Nijkerk	111.610
Soest	235.692
Woudenberg	67.176
Totaal gemeentelijke bijdragen	1.722.340

Tabel 19

* De bijdrage van de gemeente Barneveld is gebaseerd op de bijdrage over 2023. De definitieve bijdrage voor 2024 is nog niet vastgesteld.

Overzicht lasten Overhead

Overhead betreft de kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Dit zijn alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van Bureau Regio Amersfoort. De personeelskosten die betrekking hebben op het primaire proces zijn aan de programma's toegerekend. De personeelskosten en overige kosten die betrekking hebben op overhead zijn in dit overzicht verantwoord.

Beschrijving	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Personeelskosten				
Personeelskosten	412.340	412.340	412.340	412.340
Bijdrage aan stafdiensten gemeente Amersfoort	82.468	82.468	82.468	82.468
Opleidingskosten	10.675	10.675	10.675	10.675
Overige personeelskosten	10.288	10.288	10.288	10.288
Automatiseringskosten	14.029	14.029	14.029	14.029
Bijdrage facilitair	3.870	3.870	3.870	3.870
<i>Totaal personeelskosten</i>	<i>533.670</i>	<i>533.670</i>	<i>533.670</i>	<i>533.670</i>
Huisvestingskosten				
Huur	72.000	72.000	72.000	72.000
Energie	15.000	15.000	15.000	15.000
<i>Totaal huisvestingskosten</i>	<i>87.000</i>	<i>87.000</i>	<i>87.000</i>	<i>87.000</i>
Diverse algemene kosten				
Audiovisuele ondersteuning	7.500	7.500	7.500	7.500
Webhosting en aanpassingen	7.500	7.500	7.500	7.500
Bedrijfsvoering	110.000	110.000	110.000	110.000
Lobby MRU	53.000	53.000	53.000	53.000
Onvoorzien	1.500	1.500	1.500	1.500
	179.500	179.500	179.500	179.500
Totale lasten overhead	800.170	800.170	800.170	800.170

Tabel 20

Paragrafen

Inleiding

Naast de programma's dienen gemeenten minimaal zeven programma-overstijgende paragrafen op te nemen in de begroting volgens de BBV-verplichting. In deze paragrafen staat belangrijke informatie voor raadsleden waarmee zij inzicht krijgen in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's. De zeven verplichte paragrafen zijn: lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid.

De begroting van het Bureau Regio Amersfoort is opgenomen in de begroting van de gemeente Amersfoort. Daarom is er in deze context geen aparte uiteenzetting van de verplichte paragrafen volgens de BBV nodig. Echter, vanuit transparantie en verantwoording heeft Bureau Regio Amersfoort ervoor gekozen om drie paragrafen specifiek over de situatie van Bureau Regio Amersfoort te beschrijven, namelijk de paragrafen Risicobeheersing, Bedrijfsvoering en Ontwikkelingen. Dit komt doordat Bureau Regio Amersfoort haar dienstverlening voor verschillende gemeenten verricht.

Risico paragraaf

Een risico is een gebeurtenis die mogelijk negatieve gevolgen heeft voor een organisatie. Op basis van een inventarisatie zijn de belangrijkste risico's geïdentificeerd die invloed kunnen hebben op de uitvoering van projecten en/of de continuïteit van het Bureau Regio Amersfoort. Voor het jaar 2024 zijn de volgende risico's geïdentificeerd:

1. De personele capaciteit van Bureau Regio Amersfoort is te beperkt om alle activiteiten die voortkomen uit de verschillende programma's en projecten voldoende aandacht te geven. Hierdoor bestaat het risico dat er kansen onbenut blijven of dat er geen aansluiting gezocht kan worden bij relevante netwerken.
2. De uitwerking van een nieuw regeerakkoord, naar aanleiding van de Tweede Kamerverkiezingen, kan gevolgen hebben voor lopende programma's en projecten. Er bestaat hierbij het risico dat sommige programma's of projecten niet meer relevant zijn en stopgezet moeten worden, terwijl de afgesloten contracten voor de inhuur van externe deskundigheid toch doorlopen. Daarnaast kan het voorkomen dat het regeerakkoord nieuwe ontwikkelingen met zich meebrengt waarvoor Bureau Regio Amersfoort nieuwe deskundigheid moet aantrekken, wat extra kosten met zich meebrengt.
3. De continuïteit van het bureau kan onder druk komen te staan wanneer één of meerdere deelnemende gemeenten besluiten uit de samenwerking te stappen.
4. Bureau Regio Amersfoort is grotendeels afhankelijk van externe deskundigheid voor de uitvoering van haar programma's en projecten (er is sprake van onbalans tussen intern vast personeel en externe inhuur). Deze afhankelijkheid kan leiden tot discontinuïteit wanneer ingehuurde externe deskundigen besluiten te stoppen na afloop van hun inhuurperiode.
5. Niet van alle deelnemende gemeenten is de jaarlijkse financiële bijdrage aan de bedrijfsvoering kosten duidelijk. Dit leidt tot onzekerheid in het jaarlijks te besteden budget en maakt (meerjarige) planning lastig.
6. Voor sommige programma's zijn we geheel of grotendeels afhankelijk van externe subsidiëring. Wanneer deze wegvalt kan het programma niet of slechts deels worden voortgezet. Dit leidt tot onzekerheid in het jaarlijks te besteden budget en maakt (meerjarige) planning lastig.

Paragraaf bedrijfsvoering

De paragraaf 'Bedrijfsvoering' geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens op het gebied van de bedrijfsvoering. Hieronder schetsen we de ontwikkelingen voor de bedrijfsvoering disciplines die betrekking hebben op Bureau Regio Amersfoort.

Organisatie

Bureau Regio Amersfoort geeft invulling aan de dagelijkse samenwerking tussen de gemeenten in de Regio Amersfoort. Hoewel het bureau onderdeel is van de gemeente Amersfoort, werkt het autonoom voor de deelnemende gemeenten van de samenwerking. De dagelijkse bedrijfsvoering valt onder de verantwoordelijkheid van de directeur van het bureau. De eindverantwoordelijkheid voor het Bureau Regio Amersfoort ligt bij de gemeentesecretaris van de gemeente Amersfoort.

Personeel

De formatie van Bureau Regio Amersfoort bestaat structureel uit 3,5 fte. Voor de uitvoering van programma's en projecten wordt zowel vast personeel als extern personeel ingezet. De inzet van extern personeel is de laatste jaren fors toegenomen door stijging van het aantal (landelijke) thema's en projecten. Nu de gemeenten van Regio Amersfoort extra middelen hebben toegezegd, is het mogelijk de formatie van BRA (structureel) uit te breiden. Hiertoe zal in 2024 een nieuw O&O-plan (organisatie en ontwikkelplan) worden opgesteld, dat past bij de (omvang) van de taken van het Bureau. In de financiële begroting wordt ook de focus op vast personeel gelegd. De financiële doorvertaling van de benodigde capaciteit wordt gedaan aan de hand van vast personeel omdat de Regio Amersfoort dus extra middelen krijgen voor 2024. In de daadwerkelijke uitvoering kan het zo zijn dat door het gebrek aan vast personeel toch gebruik wordt gemaakt van inhuur. Indien dit het geval is zal dit ook worden vermeld in de tussentijdse verantwoording en de jaarlijkse eindrapportage.

Financieel

Het financieel beheer van Bureau Regio Amersfoort is ondergebracht bij de gemeente Amersfoort. Dit betekent dat zij ondersteuning bieden bij het opstellen van de begroting, bijhouden van de financiële administratie en samenstellen van (financiële) verantwoordingsstukken.

Kosten Bedrijfsvoering en Overhead

Er worden periodiek Bestuurlijke Overleggen (BO) georganiseerd waarin samengewerkt wordt op verschillende onderwerpen. Elke deelnemende gemeente vaardigt een collegelid af met de relevante portefeuille. Voorafgaand aan het BO vindt er een Ambtelijk Overleg (AO) plaats waarin ambtenaren van de deelnemende gemeenten en vertegenwoordigers van andere partners worden uitgenodigd. Elke maand, behalve tijdens de vakantieperiode, organiseert BRA een Regiodag waarin zoveel mogelijk bestuurlijke overleggen plaatsvinden en er gezamenlijk wordt geluncht. Dit is bedoeld om bestuurders de gelegenheid te geven om met elkaar te netwerken en om de vervoersbewegingen en reistijd zoveel mogelijk te beperken. Om de raden te betrekken bij de onderwerpen van de samenwerking, worden er periodiek bijeenkomsten georganiseerd voor de gezamenlijke gemeenteraden. Dit kan zowel informatief als nodig zijn omdat een onderwerp raadsbesluiten vereist. Het organiseren van regiodagen, AO's, BO's en raadsledenbijeenkomsten brengt naast ambtelijke inzet ook kosten met zich mee voor locatie, catering, (gast)sprekers, dag- of avondvoorzitters, documentatiemateriaal, streamen of opnemen van de bijeenkomst, etc. Voor 2024 zijn er 7 raadsledenbijeenkomsten gepland, 10 regiodagen voor de BO's in het fysieke domein, 9 regiodagen voor de BO's in het sociale domein en 10 dagen waarop de AO's in het fysieke domein vergaderen. De geschatte kosten voor deze activiteiten bedragen € 110.000 (exclusief ambtelijke inzet).

Voor het jaar 2024 worden de begrote overheadkosten geschat op € 800.170. Deze kosten omvatten de ambtelijke inzet, overige personeelskosten, huisvesting en out-of-the-pocket kosten.

Financiële begroting

Overzicht baten en lasten

In tabel 13 is het overzicht weergegeven van baten en lasten voor de begroting 2024. Hierbij is uitgegaan van de opgaven die we wel doen zoals besproken in de programma's.

Het overzicht van baten en lasten bevat:

- per programma de raming van baten en lasten en het saldo;
- de geraamde algemene dekkingsmiddelen ;
- de geraamde kosten van de overhead;
- het geraamde bedrag voor onvoorzien (opgenomen onder de overhead) ;
- het geraamde saldo van baten en lasten;
- het geraamde resultaat.

Programma	Omschrijving	Lasten Geraamd bedrag 2024	Baten Geraamd bedrag 2024	Saldo baten-lasten Geraamd bedrag 2024
1.	Duurzaamheid	693.840	670.708	-23.132
2.	Wonen	523.040	391.000	-132.040
3.	Mobiliteit	571.404	-	-571.404
4.	Ruimte	106.080	-	-106.080
5.	Economie	71.410	-	-71.410
6.	Sociaal	106.080	-	-106.080
	Totalen programma's	2.071.854	1.061.708	-1.010.146
	Algemene dekkingsmiddelen		1.722.340	1.722.340
	Overhead	637.170		-637.170
	Algemene Bedrijfsvoering	163.000		-163.000
	Totaal saldo en baten	2.872.024	2.784.048	-87.976
	Resultaat	2.872.024	-2.784.048	-87.976

Tabel 21

Overzicht baten en lasten (meerjarig perspectief)

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten	2.872.024	2.781.024	2.731.024	2.731.024
<i>Duurzaamheid</i>	693.840	643.840	593.840	593.840
<i>Wonen</i>	523.040	482.040	482.040	482.040
<i>Mobiliteit</i>	571.404	571.404	571.404	571.404
<i>Ruimte</i>	106.080	106.080	106.080	106.080
<i>Economie</i>	71.410	71.410	71.410	71.410
<i>Sociaal</i>	106.080	106.080	106.080	106.080
<i>Overhead</i>	800.170	800.170	800.170	800.170
Baten	2.784.048	2.693.048	2.693.048	2.693.048
<i>Algemene dekkingsmiddelen gemeentelijke bijdrage</i>	1.722.340	1.722.340	1.722.340	1.722.340
<i>Overige bijdragen</i>	1.061.708	970.708	970.708	970.708
Saldo baten en lasten	-87.976	-87.976	-37.976	-37.976

Tabel 22

* De overige bijdragen dalen door afloop van subsidies. Hier staat weer tegenover dat de lasten met hetzelfde bedrag dalen.

In het meerjarenperspectief is er geen rekening gehouden met de indexering van de lasten en baten. Dit in overeenstemming met de begrotingssystematiek van de gemeente Amersfoort.

Bijlagen

Bijlage 1

In onderstaande bijlage is het overzicht van baten en lasten meegenomen waarin alle opgaven zijn verwerkt. Dit geeft een beeld van de totale baten en lasten en het totale tekort in de begroting indien we ervoor kiezen alles te doen. Dit overzicht maakt het mogelijk om te discussiëren over welke opgaven we wel en niet gaan doen in de uiteindelijke begroting.

Het overzicht van baten en lasten bevat:

- per programma de raming van baten en lasten en het saldo;
- de geraamde algemene dekkingsmiddelen;
- de geraamde kosten van de overhead;
- het geraamde bedrag voor onvoorzien (opgenomen onder de overhead);
- het geraamde saldo van baten en lasten;
- het geraamde resultaat.

Programma	Omschrijving	Lasten Geraamd bedrag 2024	Baten Geraamd bedrag 2024	Saldo baten-lasten Geraamd bedrag 2024
1.	Duurzaamheid	821.920	670.708	-151.212
2.	Wonen	548.040	391.000	-157.040
3.	Mobiliteit	709.324	-	-709.324
4.	Ruimte	539.380	-	-539.380
5.	Economie	122.930	-	-122.930
6.	Sociaal	106.080	-	-106.080
	Totalen programma's	2.847.674	1.061.708	-1.785.966
	Algemene dekkingsmiddelen		1.722.340	1.722.340
	Overhead	637.170		-637.170
	Algemene Bedrijfsvoering	251.560		-251.560
	Totaal saldo en baten	3.736.404	2.784.048	-952.356
	Resultaat	3.736.404	-2.784.048	-952.356

Bijlage 2

In bijlage 2 is het meerjarig perspectief weergegeven van het overzicht van baten en lasten. Dit geeft een beeld van de totale baten en lasten en het totale tekort in de begroting indien we ervoor kiezen alles te doen. Dit overzicht maakt het mogelijk om te discussiëren over welke opgaven we wel en niet gaan doen in de uiteindelijke begroting.

Beschrijving Bedragen in euro's (€)	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Lasten	3.736.404	3.645.404	3.595.404	3.595.404
<i>Duurzaamheid</i>	821.920	771.920	721.920	721.920
<i>Wonen</i>	548.040	507.040	507.040	507.040
<i>Mobiliteit</i>	709.324	709.324	709.324	709.324
<i>Ruimte</i>	539.380	539.380	539.380	539.380
<i>Economie</i>	122.930	122.930	122.930	122.930
<i>Sociaal</i>	106.080	106.080	106.080	106.080
<i>Overhead</i>	888.730	888.730	888.730	888.730
Baten	2.784.048	2.693.048	2.693.048	2.693.048
<i>Algemene dekkingsmiddelen gemeentelijke bijdrage</i>	1.722.340	1.722.340	1.722.340	1.722.340
<i>Overige bijdragen</i>	1.061.708	970.708	970.708	970.708
Saldo baten en lasten	-952.356	-952.356	-902.356	-902.356

Bijlage 3

In januari 2023 heeft een werkgroep vanuit de ARG een notitie opgesteld, waarin de op basis van de notitie “Herijking samenwerking” gemaakte keuzes m.b.t. de samenwerking in het fysiek domein, vertaald zijn in een capaciteitsraming. Uit deze notitie bleek dat, om alles te kunnen doen, naar schatting 22,3 fte nodig zou zijn. De aan ons grenzende regio’s, die een vergelijkbare opgave hebben, beschikken daadwerkelijk over een bezetting die in lijn is met die inschatting:

Regio U10: 24,6 fte en

Regio Foodvalley 28,8 fte.

Regio Amersfoort daarentegen kende op dat moment een vaste formatie van zo’n 3,5 fte en huurde daarnaast, voornamelijk extern gefinancierd, 5,2 fte incidenteel in, terwijl 22,3 nodig zou zijn.

Omdat het verschil tussen 3,5 en 22,3 fte wel heel groot was heeft de ARG geadviseerd eerst uit te gaan van een verdubbeling van de bijdrage per gemeente. Deze verdubbeling is inmiddels toegezegd.

De betreffende notitie is hieronder opgenomen. NB! Dit is dus stand van zaken januari 2023.

Herijking samenwerking fysiek domein – uitwerking van de keuzes in capaciteit

Wat hieraan vooraf ging

Op basis van de voorstellen in de notitie herijking samenwerking Regio Amersfoort zijn door ARG en BORA voor het fysiek domein richtinggevende keuzes gemaakt hoe we onze beperkte middelen het beste kunnen inzetten en welke organisatievorm daarbij het meest passend is. Voor het sociaal domein zijn nog geen keuzes gemaakt. Daarover wordt nog gesproken.

Gekozen is om de huidige werkwijze in het fysiek domein voort te zetten. Dat wil zeggen dat Bureau Regio Amersfoort initiatief neemt en regie voert op de samenwerking in het Fysieke Domein. De samenwerking speelt zich met name op strategisch en tactisch niveau af. Nadat afspraken gemaakt zijn is het aan de gemeenten deze waar te maken.

Omdat de regionale en daaraan gekoppeld lokale opgaven groot zijn, zijn deze gebaat bij financiële ondersteuning door derden, zoals het rijk, de provincie etc. Een actieve lobby uit regionaal perspectief is dan ook voor de hand liggend. Ook vragen andere organisaties op dossiers waarop gezamenlijk wordt opgetrokken, om public affairs/lobby capaciteit vanuit de Regio Amersfoort.

ARG en BORA hebben dan ook gekozen om BRA ook lobby activiteiten te laten ontwikkelen.

Het regionaal belang wordt daardoor zichtbaarder gemaakt.

Dit betekent een taakuitbreiding voor BRA.

Geconstateerd is dat er op dit moment al veel teveel opgaves liggen bij Bureau Regio Amersfoort om deze goed te kunnen bemensen. Daarom wordt in deze notitie inzichtelijk gemaakt wat, gerelateerd aan de opgaves en strategische doelen van de samenwerking, nodig is en waarom.

Verandering van opgave

De afgelopen jaren is er een stapeling ontstaan van crisissen: de wooncrisis, stikstofcrisis, energiecrisis en netcongestie. De ruimte is op, zowel de fysieke ruimte als de milieuruimte, waardoor ruimtelijke ordeningsopgaven steeds urgenter en complexer worden waardoor je als individuele gemeente niet altijd in staat bent om hier allemaal op in te spelen. Als we woningen bij willen bouwen, als we bereikbaar willen blijven, als we onze samenleving van (duurzame) stroom en warmte willen voorzien zullen we gemeentegrens overstijgend moeten samenwerken. Tegelijkertijd vragen rijk en provincie dat ook steeds meer van ons, en geven zij regio's een steeds sterkere rol. Aan de ene kant omdat ze zien dat deze vraagstukken een integrale aanpak vragen, maar ook omdat het efficiënter is dan met alle gemeentes afzonderlijk om tafel te gaan.

Formatie BRA

De structurele formatie van BRA is sinds 2009 niet veranderd² en bestaat uit slechts 3,5 f.t.e!

Maar.....in 2009 kende de "Regio Agenda" slechts 4 bestuursopdrachten.

Voor die taken/opdrachten was de toenmalige capaciteit voldoende. Of, waar dat niet het geval was, werden onderwerpen niet opgepakt.

Eens per twee jaar werd er een regionale raadsledenbijeenkomst georganiseerd. De meeste bestuurlijke overleggen vergaderden 3 of 4 keer per jaar. Er waren geen structurele overleggen met andere regio's.

Nu is er elke maand een regiodag voor Bestuurlijke Overleggen, 6 regionale raadsledenbijeenkomsten per jaar en zijn er nieuwe samenwerkingen (MRU, U Ned etc). En daarnaast veel meer inhoudelijk zware regionale dossiers (RES,).

Bureau staat zwaar onder druk

Op dit moment wordt alleen voor het hoogst noodzakelijke extern ingehuurd. Zelfs dat is zwaar onvoldoende. De werkdruk is structureel veel te hoog, mensen lopen al te lang op hun tandvlees en uitval door ziekte is een reële dreiging.

Externe inhuur komt en gaat net naar het hen uitkomt. Voor de medewerkers van BRA betekent dit steeds weer nieuwe mensen inwerken en daar vervolgens weer afscheid van nemen en opnieuw beginnen. Op dit moment hangt het van plakband aan elkaar. Daarnaast bouwen deze externen een netwerk en dossierkennis op, die zo weer verdwijnt.

Een beeld: in december liepen er 12 externen rond. Van drie daarvan is die maand afscheid genomen, per 1 april a.s. gaan er weer twee externen weg. In januari starten weer 2 nieuwe externen.

Wat laten we liggen

Zoals gezegd, wordt alleen voor het hoogst noodzakelijke extern ingehuurd en is dat desondanks zwaar onvoldoende. Op de lopende inhoudelijke regionale dossiers proberen we zoveel mogelijk de ballen in de lucht te houden (RES, ontwikkelbeeld, Woondeal). Daar wordt op dit moment vol op ingezet (met eigen en externe capaciteit), omdat we dat ook niet zomaar los kunnen laten.

Maar er moeten de komende periode ook nieuwe zaken opgestart worden, waarvoor er nu geen capaciteit is, zoals het Handelingsperspectief voor het buitengebied, het stikstofdossier, natuurcomponent (Groen Groeit Mee).

En vraagt U Ned om een forse capaciteitsinzet, die we nu niet kunnen leveren: de uitwerking van het Ontwikkelbeeld zal deels in U Ned-verband plaatsvinden (regiopoorten) en via U Ned wordt gewerkt aan een integrale uitwerking van de netwerken en maatregelen van alle modaliteiten: auto, fiets, OV, maar ook gedragsmaatregelen of het ontwikkelen van overstappunten (hubs) of parkeerbeleid.

Allemaal onderwerpen die voor de regio en haar individuele gemeenten van belang zijn. Daar willen we dus ook onze inbreng kunnen leveren.

Ook voor de positionering van de Regio (zowel intern richting de eigen gemeenten, als extern richting andere (overheids)partijen is nu onvoldoende capaciteit. De directie zou hierin een grotere rol moeten spelen.

De conclusie is dat we voor de nieuwe opgaven, maar ook in het hele externe speelveld als regio onvoldoende capaciteit, of middelen hebben, waardoor we daar nu niet vol op kunnen inzetten. Maar, als we daar als regio niet voldoende inzet op kunnen plegen lopen we het risico dat anderen voor ons gaan beslissen (De RO-brief legt ordenende taken bij de Provincies neer, U Ned draait wel door), dat er oplossingen bedacht worden waar we niet achter staan (U Ned), of dat we externe gelden gaan mislopen (inzet op BOL en BOMIRT, Regiodeals) zoals afgelopen jaar al deels met de versnellingsafspraken woningbouw gebeurd is.

² Wel is er 1 f.t.e. bijgekomen, specifiek voor de samenwerking in het Sociaal Domein. Deze formatie blijft hier buiten beschouwing.

Capaciteitsbehoefte Bureau Regio Amersfoort

Voor enkele grote onderwerpen hebben we de beschikbare capaciteit (eigen en extern ingehuurd) aangegeven. Deze onderwerpen zijn in de [bijlage](#) opgenomen. Dit levert het volgende plaatje op:

TOTAAL

Eigen capaciteit	1,45	strategische capaciteit voor projectleiderschap, secretaris BO's etc.
Eigen capaciteit	2	versnipperde capaciteit, inclusief aansturing en ondersteuning. Niet in het overzicht van onderwerpen opgenomen
Externe capaciteit	5,2	nu incidenteel ingehuurd
Extra behoefte	10,1	op inhoudelijke dossiers conform het overzicht van de onderwerpen
Extra behoefte	3,5	aansturing, ondersteuning en communicatie algemeen
TOTAAL	22,3	

NB: Een aantal onderwerpen is in dit overzicht in nog niet benoemd, of versnipperd over allerlei dossiers zoals RMP waar wel inzet op wordt gepleegd (0,1 inzet nu), maar ook communicatie algemeen (mist nu), aansturing (0,7 inzet nu) en ondersteuning (1,0 inzet nu). Duidelijk is wel dat hiervoor ook extra capaciteit nodig is.

NB: Bij de extra behoefte is ook rekening gehouden met onderwerpen die we nu als regio niet oppakken, waar we meeliften met U10 of Provincie of die we aan het opstarten zijn/binnenkort moeten opstarten.

Uitgangspunt: structurele taken (rapporteren, monitoren) doen we in principe met structurele capaciteit. Incidentele taken, zoals levering producten of specifieke kennis, kortere projecten, kan met inhuur (bv: BVR huren we in voor het Handeligersperspectief, stedenbouwkundig bureau MUST voor het Ontwikkelbeeld). Veel van de opgaves waar nu aan gewerkt wordt hebben uitvoeringsprogramma's tot 2030. Dit vraagt dus om structurele inzet.

Maar ook voor externe inhuur zal voldoende budget aanwezig moeten zijn.

Daarnaast is er behoefte aan extra budget voor onderzoek, projectkosten, organisatie bijeenkomsten etc. nodig.

Zijn wij uniek?

Om ons heen zien we dat gemeenten na jaren van knellende capaciteit, nu aan het opschalen zijn. Alleen de gemeente Amersfoort al maakt hier 6 miljoen voor vrij. Maar niet alleen gemeenten, ook de omliggende regio's zijn in omvang al flink uitgebreid, terwijl dat bij Regio Amersfoort niet gebeurd is. Toch zijn de opgaven dezelfde en werken we aan deze opgaven ook veelal samen, dan wel stemmen we met elkaar af. Een vergelijk:

Regio U10

Eigen vaste capaciteit	9,3	secretariaat, strategie, directie, communicatie, PA
Externe capaciteit	5,3	RES
	1,0	Woondeal
	2,0	U-Thuis - Jouw Huis Slimmer (regionaal energieloket)
	7,0	IRP/Mobiliteit/programma's
TOTAAL	24,6	

Regio Foodvalley

Eigen vaste capaciteit	14	secretariaat, strategie, directie, programmamanagers, communicatie, PA, financiën
Externe capaciteit	3	RES
	1,8	Regiodeal
	10	Programma's
TOTAAL	28,8	

Daarnaast wordt binnen Foodvalley onderzoek gedaan in opdracht van de gemeentesecretarissen om te kijken welke capaciteit regionaal nodig is om meer slagkracht in de uitvoering te krijgen (vanuit het beeld: visievorming en beleid maken doen we op zeer hoog niveau, maar de uitvoering die daarop volgt is nog kwetsbaar).

NB: Bij Foodvalley wordt op dit moment ongeveer de helft van de capaciteit extern ingehuurd. Bij U10 is dit percentage nog groter.

BIJLAGE

NOVEX-gebied Utrecht – Amersfoort

In de RO-brief van het kabinet is door het Rijk aangegeven dat de bestaande Rijk-regiosamenwerking aan het verstedelijkingsgebied Utrecht-Amersfoort verder wordt ontwikkeld en voortaan NOVEX-gebied heet. Het gebied Utrecht-Amersfoort is NOVEX-gebied geworden vanwege de complexiteit en urgentie van de opgave voor verstedelijking, bereikbaarheid en leefbaarheid (en de brede randvoorwaarden die daarvoor nodig zijn). En de gezamenlijke aanpak en strategie die er al is ontwikkeld (Utrecht Nabij en Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort Centraal als één NOVI verstedelijkingsstrategie). In NOVEX-gebieden wordt door Rijk, provincie(s), gemeenten en waterschappen gezamenlijk een ontwikkelperspectief, een uitvoeringsagenda en een regionale investeringsagenda uitgewerkt. Uitgangspunt van het NOVEX gebied is dus wat er nu al ligt, en de governance die daarvoor is georganiseerd (U Ned). Daarin zit sinds kort ook de regio Amersfoort volwaardig in.

In de RO-brief staat ook beschreven dat aan provincies wordt gevraagd de vragen uit het provinciaal startpakket fysieke leefomgeving uit te werken en te komen tot een ruimtelijk voorstel. De provincies zijn hier in de lead. Het ruimtelijk voorstel is integraler (neemt bijvoorbeeld energie, landbouw volwaardig mee) dan het ontwikkelperspectief voor de NOVEX-gebieden. De ontwikkelperspectieven zijn belangrijke bouwstenen voor het ruimtelijke voorstel van de provincie, en zullen onderdeel worden van de ruimtelijke arrangementen per provincie.

Hoofdpogingen voor het NOVEX-gebied Utrecht – Amersfoort:

Prioriteit #1: Sterke bevolkings- en economische groei bijbenen (zie onderdelen Regionaal Programmeren en Woondeal ook voor capaciteit)

Prioriteit #2: Schaalsprong mobiliteit (zie onderdeel mobiliteit, ook voor capaciteit)

Prioriteit #3: Groen en landschap op zoek naar een nieuwe balans (zie onderdeel Groen Groeit Mee, ook voor capaciteit)

Eigen capaciteit 0,1

Voor dit onderwerp is eigenlijk geen capaciteit beschikbaar.

Externe capaciteit 0,6

De strategisch adviseur mobiliteit/ruimte wordt hiervoor ingezet.

Extra behoefte 1,4

Regionale Energie Strategie

Vanuit het Rijk kwam de opdracht om een RES, de regionale energiestrategie, op te stellen. Het bovenliggende doel is 55% CO₂-reductie in 2030, als afspraak uit het Klimaatakkoord. Regio Amersfoort is een van de 30 energieregio's die is aangewezen en onderzoekt waar en hoe je het best grootschalig duurzame elektriciteit (wind en zon) kunt opwekken en CO₂ kunt besparen. Nu we richting RES2.0 gaan komen duurzame (regionale) warmte en netcongestie, zowel op afname als levering, als vraagstukken erbij. Maar ook de inzet van projectleiding ter ondersteuning van de kleinere gemeentes om zo sneller richting uitvoering te kunnen gaan. Voor de RES werken we nu met een deeltijd projectorganisatie (een eigen strateeg en daarnaast extern ingehuurd een projectleider, een projectondersteuner en een communicatieadviseur). Om effectiever te kunnen zijn, meer voortgang te kunnen maken (landelijk gezien lopen we ver achter), kennis en netwerk niet weg te laten vloeien, en de uitbreiding van de opgave goed aan te kunnen is het voorstel te gaan naar een fulltime projectorganisatie.

Eigen capaciteit	0,3	Projectleiding overall – secretaris BORES -coördinator RES-regio
Externe capaciteit	1,7	Senior projectleider – projectadviseur – communicatie- en Participatieadviseur
Extra behoefte	2,0	Wat nog gemist wordt is capaciteit voor de Regionale Strategie Warmte (RSW) en extra capaciteit voor communicatie en participatie

Handelingsperspectief Buitengebied

Het handelingsperspectief begon als een toegezegde uitwerking van de opgave van het landelijk gebied uit het najaar 2021 vastgestelde Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort Centraal. Een proces van een jaar om te komen tot inzicht in alle ruimtevragers in het buitengebied (zoals natuur, recreatie, landbouw en energie-opwek) en hun toekomstperspectief, om vervolgens functies te kunnen prioriteren of combineren met als doel een toekomstbestendige inrichting van het landelijk gebied in onze regio. Dit doen we samen met betrokken belanghebbenden. Maar ook met de Provincie als nauwe samenwerkingspartner, vooral omdat hun proces om te komen tot oplossing voor het stikstofprobleem en een Uitvoeringsstrategie Landelijk Gebied (ULG) volledig parallel loopt. Het afgelopen jaar werd steeds duidelijker, vooral met de benodigde landbouwtransitie en de druk die hier op zit, dat deze opgave geen sinecure is. Het opstellen van het Handelingsperspectief neemt heel 2023 in beslag, maar de uitvoering wordt in combinatie met de ULG een intensief proces dat jaren zal gaan duren. Er zal een nieuw soort ruilverkaveling ontstaan, verschuiving van functies over gemeentegrenzen heen. Ook in dit proces kijkt de provincie naar de regio en ziet toegevoegde waarde in een integrale aanpak met verschillende thema's. Om dit goed aan te pakken is er voor het Handelingsperspectief en het daaropvolgende uitvoeringsprogramma een vergelijkbare fulltime projectorganisatie als voor de RES nodig. Op dit moment is een eigen strategie hierop ingezet, samen met een extern ingehuurd communicatie- en participatieadviseur.

Eigen capaciteit	0,3	
Externe capaciteit	0,2 en daarnaast tot eind 2023 BVR ingehuurd	
Extra behoefte	2,5	Projectorganisatie voor HP en gebiedsgerichte aanpak Prov.

EZ en Regionaal Programmeren

Onze regio groeit. We hebben stevige ambities als het gaat om woningen toevoegen. Maar we willen ook een aantrekkelijke regio zijn, een vitale regio waar niet alleen gewoond wordt, maar waar ook wordt gewerkt. En waar we bewust zijn van onze kracht, van onze positionering. Met EZ en Regionaal Programmeren willen we de werkgelegenheid in onze regio behouden én laten groeien. Dat doen we door samenwerking tussen gemeentes te verstevigen, door te investeren in ons vestigingsklimaat, en door voldoende ruimte voor bedrijventerreinen te creëren.

Daarvoor maken we elke anderhalf jaar een Regionaal Programma, in opdracht van en samen met de Provincie. Hierin beschrijven we de gezamenlijke regionale behoeftes en capaciteit voor bedrijventerreinen. Daarnaast zijn we aan de slag met een Bedrijvensvisie, een uitwerking vanuit het Ontwikkelbeeld, en zijn we bezig met een onderzoek om de economische structuur en kansrijke sectoren beter in beeld te krijgen. We laten kansen liggen als het gaat om deelname aan/samenwerking met de EBU, de ROM en Earthvalley. En door, vanuit een duidelijk economisch profiel (input uit bedrijvensvisie en onderzoek kansrijke sectoren) de werkgelegenheid te versterken. Dit biedt ook kansen voor de koppeling met onderwijs, zoals bijvoorbeeld de bouwcampus.

Eigen capaciteit	0,4	
Externe capaciteit	0	inhuur voor het onderzoek kansrijke Sectoren en bedrijvensvisie
Extra behoefte	0,6	ROM, EBU, Earthvalley, koppeling onderwijs met arbeidsmarkt

Wonen en Woondeal

Onze regio is populair. Centraal gelegen, groen en toch stedelijk. Dat merken we aan de krapte op de woningmarkt. Daarom gaan we de komende jaren in onze regio 27.000 woningen bijbouwen. We vertalen de nationale opgave (van 2/3 betaalbaar en 1/3 door corporaties) via de provinciale biedingen naar onze regionale/lokale ambities. Hierbij stelt de Woondeal voor dit uit te werken in een programmatische aanpak waarbij we aan de slag gaan met:

- De randvoorwaarden die nog niet op orde zijn om de woningbouw waar te kunnen maken.
- 2/3^e van de opgave in het betaalbare segment.
- 1/3^e van de opgave door corporaties vraagt om een nieuw partnerschap.
- Harmonisatie van regels om een duidelijke, consistente en voorspelbare overheid te zijn.

De Woondeal wordt eind februari getekend wat betekent dat we daarna kunnen starten met de uitvoering en het uitwerken tot deelproducten zoals een woonzorgvisie, een uitvoeringsagenda, betaalbaarheid, flexwoningen en de andere rol van corporaties. Hiervoor hebben we niet langer een kwartiermaker Woondeal nodig, maar hebben we behoefte aan een programmamanager. Vanuit de regio wordt onze rol het regisseren, monitoren en verantwoorden, maar bij de gemeenten, waar de verantwoordelijkheid voor realisatie ligt, ligt ook een capaciteitsvraagstuk. De vraag is of vanuit de regio daar centraal op ondersteund kan worden, waardoor aan snelheid en efficiëntie gewonnen wordt. Onderscheid kan gemaakt worden tussen structurele taken (rapporteren, monitoren) waarvoor je kennis en continuïteit in huis wil, en meer incidentele taken als levering deelproducten die met inhuur gerealiseerd kunnen worden.

Eigen capaciteit	0,2	Dit is 8 uur per week voor het brede onderwerp wonen
Externe capaciteit	1,5	Op dit moment wordt een kwartiermaker, projectsecretaris en Ondersteuning extern ingehuurd. Na ondertekening van de nieuwe woondeal is geen kwartiermaker meer nodig. Een nieuw profiel wordt opgesteld.
Extra behoefte	0,3	De verwachting is dat meer capaciteit nodig is in de nieuwe fase.
Extra behoefte	pm	als ook centrale ondersteuningscapaciteit bij de regio komt. Dit is afhankelijk van de behoeften bij gemeenten

Mobiliteit

In bereikbaarheidsanalyses vanuit U Ned weten we dat de opgave groot is om de MRU/Regio Amersfoort bereikbaar te houden. We weten ook dat dit niet alleen met investeren in OV of meer asfalt lukt. Wat we nodig hebben is een integrale uitwerking van de netwerken en maatregelen van alle modaliteiten: auto, fiets, OV, maar ook gedragsmaatregelen of het ontwikkelen van overstappunten (hubs) of parkeerbeleid. De afzonderlijke gemeenten zijn onderdeel van het totale mobiliteitssysteem. We hebben elkaar, maar ook andere (U Ned) partners nodig om tot 1 uitwerking te komen. Dat vraagt ook dat alle partijen over de individuele belangen heen kunnen en willen kijken of tot meerwaarde op het totaal te komen. En het vraagt inzet vanuit alle gemeenten: bestuurlijk, maar ook ambtelijk via de leden van het AOVV. NB: BRA heeft op dit moment geen capaciteit voor mobiliteit. Nu we volwaardig deel uit maken van de Rijk – regio samenwerking in UNed is het van belang om deel te kunnen nemen aan het strategieteam, de uitwerking van de voor de regio van belang zijnde programmalijnen Mobiliteitsstrategie 2030-2040, de Aanpak 2030 en de Regiopoorten (benoemd in het Ontwikkelbeeld).

Eigen capaciteit	0,1	Er is eigenlijk geen structurele capaciteit
Externe capaciteit	1,2	Momenteel wordt alle capaciteit extern ingehuurd (al dan niet via detachering vanuit Soest)
Extra behoefte	0,8	Sinds het najaar is Regio Amersfoort volwaardig lid geworden van U Ned. Steeds meer wordt via U Ned uitgewerkt. Hier is nog geen capaciteit voor.

Groen Groeit Mee

De landschappelijke aantrekkelijkheid is dé troef van de Metropoolregio Utrecht. Verdere verstedelijking vereist dat het groen meegroeit. Daarbij wordt niet alleen gezorgd voor kwantitatieve groei (meer), maar ook voor een kwalitatieve sprong op elk schaalniveau (beter):

- Versterking structuren als waardevolle landschap Utrechtse Heuvelrug (grote schaal)
- Groene Vallei-lint (tussenschaal).
- Aanleg buurt- en wijkparken (kleine schaal).
- Ontwikkeling Groene Poorten (bereikbaarheid met OV).

Eigen capaciteit 0,1

Externe capaciteit 0

Extra behoefte 1

alleen Amersfoort zet capaciteit in. Regioaandeel mist nagenoeg

Groen-Blauw wordt ook een programmalijn binnen Utrecht.

Daarnaast wordt ontwikkelen van groen randvoorwaardelijk voor andere ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is nog geen capaciteit.

Lobby

Problematiek regio is inhoudelijk complex, divers en geografisch zeer wijds. Er is geen uniform beeld in de regio over wat prioriteit heeft en waarvoor de hele regio zou moeten gaan. Op een hoger abstractieniveau is iedereen het eens.

Tegelijkertijd zijn er in de individuele gemeenten wel hele specifieke wensen op het gebied van wegen en spoor. Hoe al die wensen op elkaar inspelen (positief of negatief) en waar de regio gezamenlijk voor zou moeten lobbyen, is echter ambivalent.

De tijd is nog niet rijp voor een extern gerichte lobby die effect resorteert, zonder intern als regio de concrete lobbydoelen en bijbehorende argumentatie / onderbouwing scherp te hebben en gezamenlijk vast te stellen. Hier zou een lobbyist wel een bijdrage kunnen leveren.

Eigen capaciteit 0

Externe capaciteit 0

Extra behoefte 1,5